ATEITIS

1963 SPALIS Nr. 8

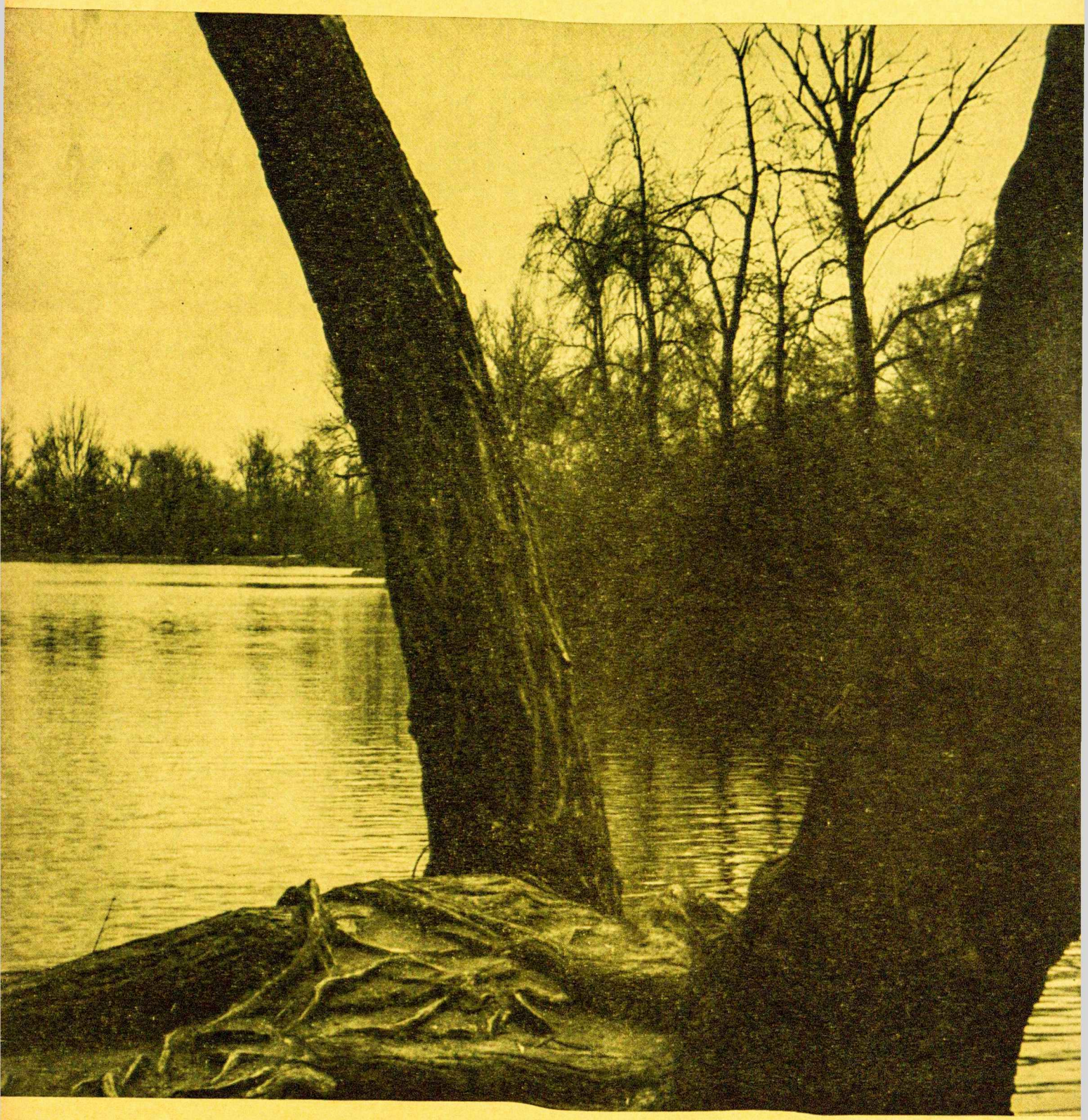

Šiame numeryje:

ATEITININKIJA 1964

PROMETĖJAS

1911 — Ateitis — 1963

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

LITHUANIAN R-CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

1963 SPALIS— OCTOBER Nr. 8

TURINYS

Pora gairių ateitininkų veiklai — **kun. Kęstutis Trimakas, S.J.** . . . 191
Ateitininkija — **a. gladkauskas** 192
* * * (eil.) — **D. Katiliūtė** . . . 194
Prasilenkimas — **Laima Kalnytė** . . . 195
Pasaka nepasaka — **Dalia Kolbaitė** . . 196
Kapitalizmas, kalvinizmas ir modernieji gamtos mokslai — **Austė Paliokaitė** . . 198
Mažieji akmens (eilėraščių ciklas) — **Liauda** 200
Šventasis Kazimieras — Lietuvos globėjas — **Vytenis Babrauskas** 202
Spindulys (eil.) — **Mirga Pakalniškytė** . . 204
Dainava (eil.) — **Rita Jaraitė** 204
Mūsų baigusieji 205
PROMETĖJAS (Trijų veiksmų drama) — **Korp? Klumpė** 209
Visokių dainų prisidainavom — **Aldona Masilionytė** 214
Stovyklaujam San Bernardino kalnuose — **Vidmantas Ąžuolaitis** 216
Iš pirmos savaitės SAS stovykloje — **Stovyklautoja** 218
Vykdykime prof. dr. Pakšto testamentą — **A. R. Stočkus** 219
Prel. dr. Juozas Tadarauskas 19
SŪKURYS:
Sūkurio planai ateičiai 220
"Going steady" — **Romas Sakadolskis** . . 221
Mokinio vargai ir juokai — **Jūratė Barzdukatė** 222
Senelis autobuse —**Mirga Pakalniškytė** 3 virš. psl.

Viršelio nuotrauka A. Venclovo.

ATEITIS YRA MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

Vyr. red.: Rimantas Repšys
Pad. red.: Romas Sakadolskis
Literatūra: Aušrelė Skirmuntaitė
Moksl. reik. ved.: Ramunė Juozevičiūtė
Korespondencijos: Teresė Pautieniūtė
Narė: Saulenė Venclovaitė

Redakcijos adresas:
"Ateitis"
6540 S. Campbell Ave.,
Chicago 29, Ill.

★

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association.

"ATEITIS"
5725 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Illinois

★

Prenumerata metams $5.00
pagal JAV dol. kursą.
Garbės prenumerata metams $10.00
Subscription $5.00 per year

Vyr. red.: Petras Kaufmanas
Pad red.: Vacys Šaulys
Literatūra: Dalia Kolbaitė
Moksl. reik. ved.: Laima Bačinskaitė
Narys: Antanas Rauchas

Administracija:
5725 So. Artesian Ave.
Chicago 29, Illinois

★

Second class postage paid at the Chicago Post Office

PORA GAIRIŲ ATEITININKŲ VEIKLAI

Pradedant naujų mokslo metų veiklą,
yra verta nustatyti vieną kitą gairę,
ir dėl to naudinga mums patiems savęs paklausti
vieną kitą klausimą.

AR MUMS VISKAS AIŠKU,
AR TIKROVĖ YRA PASLAPTIS,
kurion reikia gilintis?

Nemanau, kad kas nors iš mūsų atsakytų,
kad jam "viskas aišku".

Su "viskas aišku" žinojimu juk eina išvien
tam tikras pasitenkinimas ir aptingimas,

Kam "viskas aišku",
tam nebėra pažangos.

Kai žino, kaip pasiekti autobusu namus,
mano, kad jau moka gyventi.

Kai mato, kad kito nosis, kaip agurkas,
mano, kad jau jį pažįsta.

Kai vaikiškai atsako,
kad Dievas yra senelis su barzda,
mano, kad jau išsėmė ir išdžiovino
religijos žinių šulinį iki dugno.

Ar ne teisingiau
tikrovę laikyti paslaptimi,
kurion reikia gilintis?

Ar neturim pripažinti,
kad **kai ką** žinom,
bet dažniausiai paviršutiniškai.

TIKROVĖ TURI GELMĘ, kuri neišsemiama.
Todėl tikrovė yra paslaptis —
ir pasaulis, ir mes, ir kiti, ir Dievas...

Tad verta prie tikrovės prieiti
su klausimu, su pagarba, su susižavėjimu,
su IEŠKOJIMU, kuris vertina pirmą atradimą
gilinimusi, o ne sustojimu.

Todėl, kaip Ateitininkų Federacijos Vadas
dr. J. Girnius sako, "inteligentiškumo principas
iš mūsų reikalauja daugiau tiesos alkio,
daugiau probleminio troškulio,
daugiau idėjinio nerimo".

Ir krikščionybė to idėjinio nerimo nenuslopina,
priešingai, jį pažadina,
duodama vilties gyvąją tiesą atrasti.

Taip pat kai kas mano,
kad paspaudei mygtuką
ir tuoj įtikėjai.
Taip lengvai niekas neišsprendžiama;
tuo labiau tikrovė —
Dievo ir Kristaus paslaptis.

Nei pirmieji Kristaus mokiniai
taip lengvai neįtikėjo,
bet kai įtikėjo,
tada taip lengvai nepamiršo.

Tikėjimas yra dvasinės gyvybės apraiška.
Kiekviena gyvybė auga ir bręsta.
Pasaulėžiūra vystosi, meilė kaista.

Ir išmintingos abejonės nėra
krikščionybės logiškumo stokos ženklas,
bet mūsų dvasinio brendimo pasėka.
Jos paruošia kelią tvirtesniam įsitikinimui.

Iš prieškonferencinių anketų paaiškėjo,
kad studentai ateitininkai turi
daug religinių klausimų
(žr. **Ateitis,** 1963, mirželis, 140 psl.).
Gilindamiesi į Dievo ir Kristaus paslaptį,
šiais veiklos metais juos pasvarstykime.

* * *

Antras klausimas, kurį mes turime
save paklausti, yra:
AR ČIA SUSIRENKA "JIE",
AR ČIA SUSIRENKAME M E S.

Ar žinote, kad tuos narius,
kurie savo ateitininkiškus draugus
vadina "jie", Dr. Ant. Sužiedėlis pavadino
tik **stebėtojais** (žr. **Ateitis,** 1963, p.143)?

Niekas nenori gerame darbe būti
tik stebėtoju, bet dalyviu.
Nemanau, kad čia susirinkusiųjų tarpe
yra bent vienas, kuris manytų,
kad ateitininkiškasis darbas yra blogas.

Tad turėkime tos dvasios,
kuria jaustume, kad, draugovei susirinkus,
susirenka ne "jie", bet "mes" — viena šeima.

Galvokime apie "mes", kai reikės referatą
parašyti, ar diskusijas pravesti,
ar, pagaliau, nario mokestį užsimokėti
(nors "aš" nustosiu, "mes" praturtėsime).
Galutinai — kitus praturtindami,
ir mes praturtėjame.

* * *

Pasaulis yra toks, kokį žmonės jį padaro:
su dangoraižiais, bet ir su kacetais,
su karo baime, bet ir su Kristaus viltimi.

Taip pat ir mūsų draugovės veikla
šįmet bus tokia,
kokią mes ją padarysime.
Veiklai reikia gairių.
Todėl siūlau šias gaires:

Kadangi neatrodo, kad mums "viskas aišku",
kadangi tikrovė yra paslaptis,
parodykime TIESOS ALKIO.

Ir kadangi čia susirenka ne jie, o mes,
ĮSIJUNKIME Į ŠIĄ ŠEIMĄ aktyviu dalyvavimu.

Kęstutis Trimakas, S. J.

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M[illegible]ZIJOS
BIBLIOTEKA

ATEITININKIJA

a gladkauskas

Paliksime istorikams ieškoti datos, kada prasidėjo tremtyje ateitininkijos persilaužimas į naują istorijos tarpsnį. Tai galėjo būti nepaprastoje konferencijoje, kada Federacijos vadovavimą perėmė dr. Juozas Girnius. Tai galėjo būti dar daug anksčiau, kada po emigracijos į visus pasaulio kraštus buvo atkuriama federacija ir jos dvasioje brendo žmonės, kurių mintys tik pradeda gimti gyvenimui. Nesvarbu datos, bet faktas, kad ateitininkija grįžta į apleistas pozicijas, grįžta į avangardo eiles ieškoti naujų kelių minties pasaulyje ir nešti jas į mūsų gyvenimą.

Su šia mintimi ir spausdiname šį A. Gladkausko straipsnį "Ateitininkija 1964". Kiek šis straipsnis jaučia dabartinį ateitininkijos pulsą, palikame spręsti Jums, mieli skaitytojai. Tačiau mes norime pabrėžti, kad mūsų ir bendrai katalikiškoji spauda yra atitolusi nuo gyvenimo.

Redakcija nori trūkumą bent iš dalies pašalinti ir šiame darbe reikalinga Jūsų pagalba, mieli skaitytojai. Ko mes norime? Gyvesnio Jūsų reagavimo!!!

Mums organizacijos reikšmė glūdi mūsų gyvenime. Ateitininkija, kuri buvo gyvenimo kelias, pasidarė ateitininkų organizacija. Ir ji, kaip ir visos eilinės organizacijos, spiečia ir jungia visus, kad tas tarpusavio bendravimas išbujotų ir atsispirtų aplinkos įtakai. Aplinka tuo yra įtakinga, kad ji veda visus tuo keliu, kuriame žmogus jaučiasi geriausiai. Aplinka visus neša pasroviui. Taip buvo per pirmas emigracijas, taip yra ir dabar. Bet su šiuo skirtumu: šiandieninis žmogus pasikeitė. Bėgdamas jis nebojo aplinkos, nes ne išlikti lietuviu, bet pasilikti lietuviu jam buvo svarbu. Aplinka tokiam žmogui nelabai graso. Žmogus žino kaip aplinkoje gyventi ir būti lietuviu. Tragedija atsiranda, kai mes suplakam pasilikimą lietuviu su išlikimu lietuviu. Išlikti lietuviu yra išlikti tokiu, kuriuo buvom paskutiniais Nepriklausomybės metais. Ir atsiranda organizacijos tiktai tam tikslui, būtent ištęsti 1939 m. ar 1941 m. per visą išeivijos laiką. Tuomi lietuvis bus apsaugotas nuo aplinkos ir išliks lietuviu.

Tuo tarpu mums, kuriems aplinkos problema yra visai tolima, nes mūsų santykiai su esamąja aplinka yra glaudūs, ir mes žinome, ką tai reiškia, mums amžinai stoja prieš akis klausimas, kaip pasilikti lietuviais. Organizacija tam klausimui neduoda atsakymo. Ateitininkija, vietoj rodžius lietuvybės didybę visuose jos atspalviuose, paskleidžia seklią išlikimo balą, kur įbridę stovim, bet negalim persiimti lietuviškumo dvasia. Vietoj padėti pasilikti lietuviais, tai palieka asmeniniai iniciatyvai.

Sava iniciatyva mes galim pasiryžti išlikti tokiais, kokiais buvom, bet tuo pat metu mes mirsim lietuvybei ir Lietuvai. Pasilikti lietuviu reiškia tose sąlygose, kuriose esi. Bet, išlikti nežiūrint sąlygų. Kai tuo tarpu, pasilikti sąlygų rėmuose. Mūsų sąlygų rėmai yra žmoniški, nes jie yra žmonijos apriboti ir todėl lietuvybei nieko nėra svetimo ar nenatūralu. Lietuvybė yra brėstanti sąmonė, kuri ugdo mus sąmoningais lietuviais. Sąmoningas lietuvis yra tas, kuris žino, kad esąs lietuvis dabar šiuo momentu, toje vietoje. Kadangi mes pasiliekam lietuviais, mes žinom, kad esam lietuviai. Išlikti lietuviais priverčia mus klausti, ar aš esu lietuvis. Tai naturalus klausimas, kurį išlikimas lietuviu iššaukia. Tokį klausimą statė ateiviai pereito šimtmečio pabaigoj, kai aplinka nustatė išsilaikymo ribas. Kad būtų lengviau išlikti lietuviais, jie kūrė lietuviškas parapijas, susivienijimus, kad įneštų tą lietuvišką aplinką į gyvenimą ir palengvintų tuometiniam lietuviui — ateiviui — išlikti lietuviu..

Dabartinis žmogus yra kitoks. Jis gyvena artimiau bendraudamas su sava aplinka ir jo, kaip žmogaus, pagrindinis klausimas yra pasilikti lietuviu. Kad po viso darbo būtų galima pasakyti: aš dirbau, nes esu lietuvis. Ir todėl, negalima palikti jų vienų. Mums visiems, esantiems šioje padėtyje, reikia pagalbos.

1964

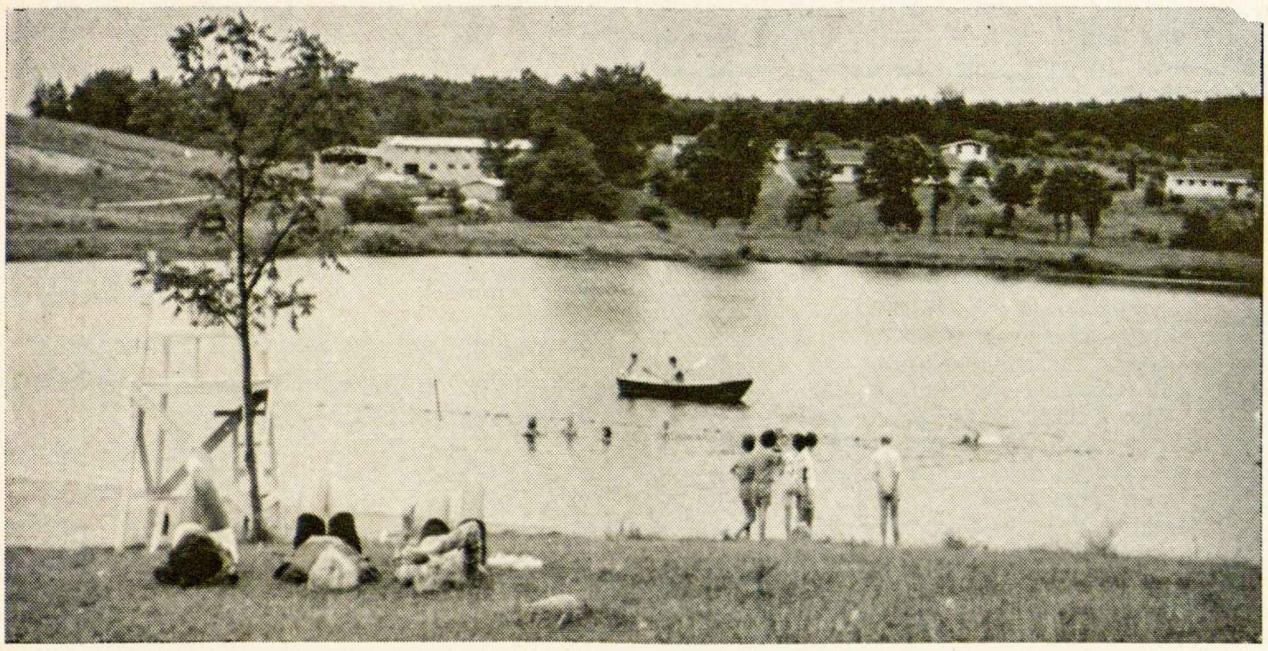

Vasarą Dainavos stovykloje — Adolfo Dirgėlos nuotrauka

Organizacijos priežastis kinta. Ne tradicijos, bet lanksčios lietuviškos išdavos momento ar praktikos mums pateiktos. Ne kartoti senų minčių, bet automatiškai pasileisti lietuviškoj srovėj. O tą srovę mums reikia pažinti, kaip vis naują ir gyvą, svaigulingą būtybę, kuri vaivorykštės spalvomis dabinasi. Ir taip mes siekiame jos ir siekdami pasiliekame lietuviais. Tai ne asmeninis pasisakymas, bet visų gyvenimas. Ir organizacija įgauna ne tik socialinę svarbą, kad bendraujame kaip žmonės, bet ir idėjinę svarbą, kai joje bendraujam kaip lietuviai, lietuvybės skatinami. Lietuvybės žinių mums labai stinga, nes nemokam įvertinti turimų jėgų. Jėgos vertė yra lietuvybės atžvilgiu. Tad visi asmeniški reikalai nublunka prieš lietuvybės vertę, prieš lietuviškumą. Jeigu žmogus paliekamas vienas, jo asmeniniai reikalai nenuves jo lietuvybės keliais. Mums reikia mylėti Lietuvą, kaip pranašams. Viskas yra atleidžiama grįžus prie lietuvybės. Pasilikti lietuviais mums reikia naujų jėgų, naujų darnių ryšių su savo artimu lietuvybės rėmuose. Ateitininkija yra tokia neeilinė organizacija, kuri yra ypatingai atsirėmusi į lietuviškumo savybes mumyse. Lietuviškumas yra principas, kurio esmėje mes pasiliekam lietuviai.

Pasilikti lietuviu yra principinis dalykas. Ateitininkai yra principo žmonės. Bet principai, kad jie turėtų mums įtakos, turi būti universalūs ir priimtini gyvenimui. Jokia vertybė neturi mums įtakos, jeigu ji yra nuošaly. Vertybė teikia mums naudą arba ji nevertybė. Kadangi pasilikti lietuviu, organizacija yra įdėjinė bendrovė, kurioje mes įnešame savas idėjas ir jomis pakeičiame, papildydami savo principinius aruodus. Tie principiniai aruodai yra mūsų ir tos bendrovės, kurioje esame, to gyvenimo, kuriame gyvename; universalūs sava apimtimi. Pasilikti lietuviais yra principinis reikalas. Pasilikti lietuviais, kaip paskiri žmonės, kaip asmenys. Kaip asmenys mes savo veikimą pravedam principiniai nusistatę už savo veikimo naudingumą ir reikalingumą. Tai reiškia, kad mes liekam už savo veikimo ribų, veikdami sąmoningai ir ribodami savo veiklą. Kadangi kaip asmenybės mes turim tiktai naturalias ribas, mes jas iškeliam į principines viršūnes. Taip iškėlę savą situaciją, savo gyvenimą, mes drįstam pasilikti lietuviais. Ta drąsa kyla iš mūsų pačių pajėgumo, kai savo veikla mes išeinam į priekį, nes mūsų veikla apima visa, kas žmonijos yra palaikoma, kaip gera ir sėkminga. Tas universalus veiklos išplėtimas yra įpintas į katalikiškumą, kuris ir reiškia visuotinumą. Visose sąlygose mūsų veikla yra nuosekli. Tai mes vadinam tautiškumu, nes tik tauta pilnai gali išryškinti visą savo aplinką ir jos svarbą perduoti sava taip prieidama prie žmogaus, kuris toje tautoje yra įaugęs. Kadangi tautos veikiamas žmogus pasirodo pasaulinėje arenoje, jo veiksmas yra pergalvotas, kaip geriau prieiti prie savo uždavinio, tai yra, pasirodyti pilnutiniu žmogum. Tą mes vadinam inteligentiškumu. Tai yra pajutimas savo tautos didybės ir apsiimti būti didybės ainiu ir palikuoniu, kuris lyg aidas primena tą akstiną, kad senovės didvyriai yra nemirtingi, kol jų palkuonys amžių eigoje rodys savo taurumą bei ištikimybę meilės pareigoms. Kaipo tokie mes stovim prieš visus žmones savoje visuomenėje ir todėl tą akstiną būti vadovais, tą noblesse oblige, vadiname vsiuomeniškumu. Bet noblesse oblige reikalauja aukos ir pasiaukojimo, kuris dvelkia nusižeminimu. Mes tą įamžiname šeimyniškume. Šeima yra tas vienetas, kuris yra nukaltas iš paskirų, nuosaikių aukos davinių.

Ateitininkas yra atsargus savo principų pagalba. Ir kaip tie principai yra universalūs sava apimtimi, kadangi ateitininkas yra veiklos žmogus, tad tie principai kartu ir apsprendžia patį veikėją, patį ateitininką. Ateitininkas pasisako, koks jis yra tų penkių principų pagalba.

Pirma, ateitininkas yra pastatytas prieš visus žmones, kad juos atsvertų į savo pusę, į tą pusę, už kurios principai parodo tikrovės veidą, nes mes negyvename tikrovėje, bet stengiamės sukurti savo gyvenimą, kuris yra tikrovės išgautas ir todėl amžinai realus bei tikras. Ir ta tikrovė yra katalikiškume ir ateitininkas yra krikščioniškai nusistatęs vesti visus į gyvenimą. Vesti visus reikia vienam. Ir ateitininkas ieško vienumos per meditaciją, per visus naturalius maldos kelius, kad bendraudamas su savo Kūrėju, jis lyg vienas iš visų grįžta prie Kūrėjo padėkoti, kad jis yra vienas iš Jo vaikelių. Tą savo atsargumą ateitininkas apgaubia amžinu prisirišimu prie Kristaus. Ir todėl ateitininkas yra Kristaus vietininkas, kuris eina visus atvesti atgal prie Kristaus. Tą savo paskirtį ateitininkas pabrėžia savo principingumu. Visuomet ir visur esu Kristaus kareivis. Tad katalikiškumas.

Eidamas tuo keliu ateitininkas ugdo savyje meilę artimui ir tą meilę rodo kūrybingai. Tiktai kūrėjas taip myli savo kūrinį, kad už jį atiduoda savo gyvybę. Ateitininkas, būdamas kūrėjas ir mylėdamas artimą, veda jį tautos keliais. Tik tauta paskatina ir paliudija jo kūrybą naudingumu bei gajumu.. Sutapti su savo tauta, kad kurtų jos

gyventojams rojų, ateitininkas iškelia tautiškumą. Tautiškumo dvasia perima ateitininką iki jis pasidaro sąmoningas tautietis. Todėl ateitininkas pasisako esąs lietuvis, nes jis toks liks per amžius.

Suprasti save reikia intelekto pagalbos. Jos reikia nuosekliam susipažinimui su tautos dvasia ir savo jėgom. Tas ryšys yra parodomas inteligentiškumo vardu. Kiekvienu atveju ateitininkas supranta savo paskirtį ir užduotį kaip būti ateitininku. Ateitininkas yra susipratęs asmuo. Ką mes vadinam inteligentu, būdamas susipratęs, ateitininkas stoja prieš visuomenę ir rodo save kaipo pavyzdžiu visiems. Ateitininkas yra visuotinas tipas ir kap toks prieinamas visuomenei, nes jo tipas yra charakteringas. Ir taip ateitininkas, būdamas prieinamas visiems, rodo savo tėvišką globą visiems, kurie ateitininką matydami, stengias juo sekti. Ateitininkas yra lyg tėvas, kuris moka visus vesti, nes gali visus pasekti ir moka padėti ir patarti kiekvienam, taip kad juo sekti pasidaro normalu. Ir taip ateitininkas yra ir šeimyniškas.

Ir organizacija, kuri suburia ateitininkus persiima ta veiklos ir kūrybos dvasia, nes ateitininkas veikia iš principo ir jo veikimas yra principiniai apribotas, kad rodytų tą vertybių skalę, kuria mes gyvenam. Organizacija, kaip tokia, išryškina įdėjinius polinkius, situacines neigiamybes, priversdama bendrauti savomis jėgomis. Nes kiekvienas ateitininkas sukuria savo gyvenimą ta prasme, kad ši žemė jo tiek nestebina, kiek tikrovė, kurios viena iš menkesnių dalelių ir yra žemė. Todėl ateitininkas atsisuka į tikrovę. Tikrovėje mes negalim principiniai pasisakyti, nes tikrovė yra. Ir taip atetitininkija organizuotai prisistato prie žemiškos paskirties. Tai visai naturalu.

Kinta mūsų ryšiai su organizacija. Kai anksčiau organizacija burdavo žmones, dabar žmonės organizacijos pagalba siekia suvesti visus į vieną vienetą. Gaunasi dvilypumas, kuris priveda žmogų atsižvelgti į kitą žmogų. Ateitininkas yra tam pasiruošęs. Ateitininkija, kurios ribose mes stiprėjame įdėjiniai, duoda mums lankstumo. Savo principuose mes sutaikom organizacinius ateitininkijos reikalavimus, kad jos kitimas nekliudytų natūraliam mūsų augimui. Organizacija atsitolina nuo savo narių, nes ji jų neapriboja.

Mes veikiam per organizaciją, nes mūsų veikla yra taip svarbi, kad tas svoris mūsų nenusvertų į tą amžiną veiklą ,kur ilgainiui abejingumas aplankęs mus nenustebintų mūsų pačių jėgų menkumu. Ištvermė kyla, kai pasiliekam ištikimi sau. Ir kai pasiliekam sau ištikimi mes atsisakom veikimo, kuris nėra automatiniai išryškintas. Tada mes vadovaujamės savo iniciatyva iki supratę savo veiklos svarbą paklustam ir sekam nuoseklaus išpildymo keliais ir dingstam kaip paskiri žmonės. Atgimstam kaip konkretaus uždavinio išpildytojai, kurių paskirties momentas sutapo su gyvenmu. Ir taip ateitininkų organizacija yra įrankis mūsų pačių veiklos metodams išdirbti. Kokios vertės turi mūsų gyvenimas yra ateitininko pareiga. Ir ateitininkas perduoda savo gyvenimą toje situacijoje, kurioje randasi atsisukdamas į besąlyginę vertybę, kurioje veikimas yra tikras.

D. KATILIŪTĖ

* * *

Nemačiau aš niekad vasaros vėšlios, sultingos,
Niekad nejutau jos saldžiu prakaitu sukvipusių
delnų,
Niekad dar nepadvelkė į veidą jos medaus ir
vandenų ir vakaro svajonių pilnas kvapas;
Pelių lenktynių dulkėm apklotam
metropolyje gyvenu.

* * *

Vakarais, į mano mažą, tvankų, po palėpe
tūnantį kampelį.
Atkeliauja laumė ir atsineša šviesių miražų
kupinus glėbius;
Ir jos motiniška, šilta šypsena mane
apgaubia,
Išplėstom akim kai gaudau jos ištiesiamus
vasaros vaizdus:

Rodos tęsias plačios minkštos pievos,
Ir gėlių tokia daugybė, kad vainikus pint
galėčiau amžinai...
Saulės spindulys sau antrą tėviškę snaudalės
žiede randa...
Ir kvapai, nežemiški kvapai!..

Arba vėl, skarotas miškas ošia pasaką.
Ir upeliukas šoka. Jis nuplaut galėtų karštą
kaktą ir slaptus skausmus.
Nejučiom išsitiesia man rankos... Per langą
mėnuo šaipos, —
Senas, apdulkėjęs miesto gatvių ponaičiukas
— su pretenzijom, išdidus.

Omaha, 1963. IV. 16.

Laima Kalnytė

PRASILENKIMAS

Didingi medžių siluetai, juodi ir rūstūs, pilkam dangaus fone. Kažkur prabyla nedrąsus svirplys, o krūtinę slegia begalinė verkianti tyla. Žingsnių ritmą nuovargis sulėtina... sustoju. Atsirėmusi į geležies turėklą stoviu ir žvelgiu tolyn, tolyn, kur akių žvilgsnį pasitinka juodų šešėlių siena.

Pasigirsta taip arti Tavieji žingsniai ir krūptelėjusi atsigręžiu — o ten švininė tamsuma. Kažkodėl taip aiškiai vėl sušlama Tavoji artuma. Ir spengiančioj tyloj vėl nieko negirdžiu.

Tamsieji medžiai, rudens lapų šnabždesys ir iš tolumos artėjanti, prabėganti šviesa. Šiurpuliu perbėga tos dvi degančios žarijos ir vėl nuskrieja. Tai vėl juodvi artėja...

Ak, kas slepiasi už tų skubančių švyturių? Juose gyvenimas, gyvas ir verdantis, lekiąs nežinomon, nelaukton ateitin... Gyvenimas, kuris nuolat prasilenkia ir niekad nebegrįžta. Praskrieja maži žmonių pasauliai, kurių orbitos tačiau plačioj gyvenimo erdvėj nesusiliečia. Per naktį juk tiek daug jų čia praskrieja nežinomon kelionėn, nežinomu keliu.

Bet kodėl jie man šiąnakt tokie gimininginiai? Kodėl, staiga, dėl jų visų man širdis sunki?

Argi todėl, kad tyloje girdžiu pažįstamus žingsnius, kad suprantu, jog pro mane praeina gyvenimo kova ir džiaugsmas?

Taip, taip! Tai čia, visai arti, Tu tebesi, bet ak, kokia klaiki tamsa...

* * *

Tolumoj sušvinta žiburys. Paskutinį kartą atsisuku. Jo šviesoje tušti laipteliai ir šešėlių raizginys. O ten toli, toli ramiųjų žingsnių aidesys.

* * *

Rytą pasitinka duslus varpo dūžis, minėdamas tuos, kuriuos vakar pasimatyman pasikvietė mirtis.

PASAKA

NEPASAKA

DALIA KOLBAITĖ

Laiptuose, vedančiuose į kuorą, ilgai girdėjosi žingsniai. Tada sugirgždėjo spynoj raktas, ir sunkios geležinės durys su mažu, grotom išraizgytu langeliu prasivėrė į tai, kas iš pirmo žvilgsnio atrodė panašu į celę. Sienos augštos ir iš akmens. Lubose mažas langas, vienintėlis šviesos ir oro šaltinis, taip pat storom grotom užpintas. Gi ant grindų — nieko, apart sumintos žemės, apipelėjusių šiaudų ir juodos skylės kampe, kuri rodės į prarają atvirus. Atėjusius pasitiko šimtmečių prisisunkęs kvapas. O jie buvo trys, kurie atėjo. Pirma ėjo tarnas, kurs nešė žibintą, paskui pilies lordas ir jo septynių metų sūnus.

— Augščiau žibintą, šunie, kam gi aš tave laikau, jei tokio paprasto darbo negali atlikt, — ėjo aplink kambarį, pirštais liesdamas nuo drėgmės aprasojusį akmenį. — Hm, tikras palocius. Pelėms. — Atsisuko į sūnų: — Matai, vaike, kokie įtaisymai mūsų protėviams buvo naudingi! — Žiūrėk, vaike, į sienas, jų niekas neišlauš: į langelį, pro kurį tikrai niekas neišliptų. Tai bent tvarka!

Vaikas stovėjo suakmenėjęs, įsikibęs tarnui už skverno.

— Ką gi, ar bijai? Nėra ko — nusikvatojo kažkaip sausai.. Paėmęs už rankos, privedė prie grindyse juoduojančios skylės. Pašvietus, nieko nesimatė.

— O kaip manai, kam gi ji reikalinga? — tarė ir stumtelėjo žemės grumstą. Tik po kiek laiko pasigirdo duslus garsas. Vaikas apsikabino tėvo koją ir pradėjo verkti.

— Tai tau, maniau, kad tu jau vyras, o štai paleidai dūdas. Lordas paėmė vaiką ant rankų ir, ranka stipriai suėmęs smakrą, pakėlė taip, kad vaiko akys susitiktų su jo.

— Bet esi mano sūnus ir to turi neužmiršti. O atsisukęs į tarną: — Iššluok grindis ir palaikyk atviras duris, kad išsivėdintų. Gi pabaigęs, raktą atnešk tučtuojau man, — pridėjo, laiptais leisdamasis žemyn su vaiku.

— Taip, mano lorde, — atsakė tarnas.

Jau trečia diena kaip lordo pily puotavo. Lordas gi kėlė vestuves savo vyriausiai dukrai iš trijų, kuri nebuvo graži, bet kurią pasisekė gerai nutekinti. Didžiojoj salėj, kurios sienos buvo išklotos kilimais ir iškabintos sumedžiotų žvėrių kailiais, buvo uždegtos beveik visos žvakės ir penki ilgi ąžuoliniai stalai apkrauti maistu. Tarp puotaujančių svečių ir bėgiojančių tarnų maišės gerų veislių šunes. Pasieniais stoviniavo jauni berniukai, kurie, karts nuo karto

paprašyti, padainuodavo. Vidurinio stalo gale sėdėjo lordas. Jo dešinėj — jaunikio tėvas, gi kairėj apylinkės vienuolyno viršininkas. Prie pat lordo ant mažos kėdutės sėdėjo jo sūnus, vienintėlis, ilgai lauktas, įpėdinis.

— Taigi, taigi. Vaišinkitės, sveteliai... — karts nuo karto atsilošęs permesdavo žvilgsniu puotaujančius. — Kaip sakiau, neblogą derlių šie metai atnešė. Gal būtų geresnis, — perbraukė rankove lūpas, — jei ne tie kalių vaikai valstiečiai...

— Tokių vaišių, mano lorde, visame gyvenime nesu matęs, — kalbėjo keldamas vyno taurę vienuolis. Jo apvalus veidas, žandams įraudus ir prakaitui įžibinus, dar atrodė apskritesnis, gi pats vos sutilpo kėdėje. Akys ašarojo, o rankos vis kliuvo plačių habito rankovių.

Lordas prisitraukė uošvį prie savęs, tardamas ausin:

— Matai, kaip sužydo dvasios tėvas... taip nekalbėtų, jei visam vienuolynui nebūčiau pasiūdinęs naujas sutanas. Ha, ha... Politika, supranti...

Uošvis, augštas, išdžiūvęs vyras, mėgino juoktis, bet kažkaip nesisekė. Ilga nosis išsekusiam veide atrodė dar ilgesnė, gi akys pilkomis pelėmis šmaikščiojo neramiai aplink.

— Tai sakai gero derliaus susilaukei, — kažkaip numykė. Ė, o pas mus medžioklė kaip kad niekad. Mat, šernų buvo privisę. — Ir vėl nunarino galvą.

Po kiek laiko lordas pasilenkė prie vienuolio:

— Žinai, tėve, giriasi, lyg nežinočiau jo padėties. Visai jam neužderėjo, ar valstiečiai, kirmėlės, užgriaužė viską. Steni senis. Jei ne ta maža pasoga, kurią išsiderėjau, išlėktų iš čia jis ir jo paliegėlis sūnus pirm nei spėtų nusičiaudėt...

— Nekalbėk taip, mano sūnau lorde, pašnibždėjo šis atgal. Gi artimo meilė...

— Tėti, tėti, — pertraukė vienuolį įsikabindamas į ranką sūnus, — Sakalas kandžiojasi.

— Ha, ha, — praplyšo juoku lordas. — Jei paukštis kandžiojasi, tai kąsk atgal... — glostė vaiko galvą. — Mano sūnus, mano įpėdinis... — surimtėjęs atsisuko į uošvį.

— Mieliausias mano uošvi, leisk dar kartą padėkot už sūnui atneštą tokią, kaip čia pasakius, puikią dovaną...

Tuo tarpu prie lordo prisiartino pilies užvaizda ir kažką pakuždėjo į ausį. Lordo veidas pasikeitė, bruožai suakmenėjo, akyse gimė kažkas keisto.

— Štai ir pagaliau atėjo laikas... — staiga trenkė kumščiu į stalą. Eik per juos visus ir šauk, kad mes pritrūkome vyno. Supranti, asilo galvą, ką sakau?.... Nesu girtas, nebijok. Bet jei nenori rytoj kabėti po šaka, žiūrėk man, kad kiekvienas girdėtų, kad vynas išsibaigė — Supratai? Kiekvienas.

Didžiojoj salėj ūžė. Dauguma svečių gerai įsisiūbavę. Vieni mėgino dainuoti, kiti ginčijosi. Keli mėgino atsikelt ir eit, bet svirduliuodami sugriūdavo ant tarnų rankų. Vienas gi atsistojo ir laikydamasis už stalo, pakėlė taurę ir užriko:

— Kur mūsų šeimininkas, kur mūsų... lordas?... Į sveikatą jam, į sveikatą... už tokias puikias... vaišes...

Atsiliepė iš visų stalų:

— Į sveikatą, į sveikatą, gerajam lordui.

Lordas šypsojosi, bet jo lūpos buvo įtemptos, lyg striūnos. Staiga akys karštligiškai užsidegė. Vienoje salės pusėje dešimtis tarnų tempė vynui išnešioti indus ir, sustatę prie sienos, pylė į juos vandenį. Gi paskui nešiojo prie stalų ir pylė į taures. Staiga lordas šoko iš kėdės, stūmė stalą, prie kurio sėdėjo. Indai su maistu krito ir liejos žemėn gėrimas. Salė apmirė.

— Kas, — pro sukąstus dantis šniokštė, — kas išdrįso mano namuos pakeist vandenį į vyną?!

Pribėgęs užvaizda drebančia ranka parodė į žmogų, sėdintį prie paskutiniojo stalo. Salę slėgė tyla.

— Jūs, — pirštu dūrė į tarnus. Tučtuojau jį į kuorą — lėtai prašvokštė. Prakaitu rasojo kakta, gi pats veidas buvo pamėlęs.

Salėje įtampa atslūgo. Pasigirdo balsas, turbūt to, kurs tik ką buvo taurę kėlęs į lordo sveikatą.

— Į kuorą jį.

— Į kuorą, į kuorą — atsiliepė keli balsai šen ir ten, paskui visa salė pradėjo šaukti:

— Į kuorą jį!

— Mano lorde, mano lorde, pasigailėk jo, mėgino pagriebt ranką vienuolis. Tik ne į kuorą, prašau, maldauju, dėl Dievo, dėl artimo meilės. Geriau tiesiai pakark jį, bet nevesk į kuorą...

— Į kuorą jį, šaukė salė, įtūžimo pagauta. Jis drįso pakeisti vandenį į vyną...

Tarnai išvedė žmogų. Puota gi tęsės toliau. Vidurinio stalo gale sėdėjo lordas. Jo kairėj — vienuolis; dešinėj — uošvis. Gi sūnus, išplėstom akim stebėjęs, aplink sėdinčių dideliam juokui, ėmė sterblėj esančiam sakalui vieną po kitos pešt plunksnas.

KAPITALIZMAS, KALVINIZMAS IR MODERNIEJI GAMTOS MOKSLAI

AUSTĖ PALIOKAITĖ

Šio šimtmečio pradžioje buvo išleista keletas Max Weber rašinių, kuriuose autorius stengėsi neįprastu būdu išaiškinti moderniąją civilizaciją. Trumpai apibūdinus, jis argumentavo, kad šių dienų kapitalizmas prasidėjo vystytis iš Protestantų reformacijos, ypatingai iš stipriosios Kalvinizmo srovės. Kapitalizmas stipriausiai žymisi dinamizmu. Jis skatina ekonominį progresą, uždarbius, augštesnio lygio gyvenimą, ir bendrai žmogaus gamtos dominavimą. Viduramžiuose nebuvo siekiama tokių užsimojimų; mąstymas skaitėsi žmogaus vertingiausias veiksmas. Darbščiausieji katalikai pasiaukodavo vienuolyniniam darbui ir mąstymui. Protestantų revoliucija nukreipė viską kitaip. Žmonių galvosena ir idealai pasikeitė: nebedominavo trylikto šimtmečio mąstymo svarba, bet šešiolikto šimtmečio pasauliniai užsiėmimai. Dabar žmonės pradėjo dirbt. sunkiai dirbt, kad neatsiliktų nuo kitų.

Nors šis persiorientavimas padėjo kapitalizmui išsivystyt, didesnę įtaką į dinamišką bendruomenę padarė Kalvinizmo predestinacijos doktrina. Pagal viduramžių teologišką sistemą, kiekvienas sutvertas žmogus galėjo pats atsiekt savo išganymą, jeigu jis tik bendradarbiavo su Dievo malone. Kalvinas, priešingai, griežtai rėmėsi predestinacijos mokslu: žmogus iš anksto parinktas išganymui ar pasmerkimui; Dievas suvereninis Sutverėjas, kuriame viskas prasideda ir baigias. Nesvarbu, ką žmogus bedarys, Dievo valia nepakeičiama. Max Weber toliau įrodinėja, kaip stipriai šis griežtas mokslas paveikė septyniolikto šimtmečio kalvinizmą. Jį baugino tik vienas da-

lykas: ar jis vienas iš parinktųjų, ar pasmerktųjų. Sukrėstas, kalvinistas fanatiškai griebėsi darbo, stengdamasis išsiblaškyt, kad nerastų laiko apie šį klausimą galvot. Nors žmogus, vargšas ar pasiturintis, kapitalistas ar žemdirbys, kentėjo, kapitalistinė sistema augo turtu. Po kiek laiko, predestinacijos doktrinos svarbai sumažėjus, išsivystė dar viena idėja, būtent, kad Dievas padeda savo parinktiesiems. Jo malonė jiems reiškiasi žemės turtų duosnumu. Nenorėdamas pasirodyt, kad gal esąs vienas iš pasmerktųjų, kiekvienas geras kalvinistas spaudėsi ir stengėsi praturtėt, nors širdy žinojo, kad jo pasisekimas glūdi Dievo valioj.

Pagrindinės Max Weber teorijos yra pateisinamos ir gal būt istoriškai teisingos. Įdomi kritika randasi R. H. Tawney knygoj **Religion and the Rise of Capitalism.** Bet priedo šiai kritikai, svarbiausias pasipriešinimas kyla prieš tokį naivų ryšį, kurį Max Weber padaro tarp kapitalizmo ir kalvinizmo. Reikia, sutikti, kad kalvinizmas paskatino kapitalizmą, bet nejaugi kapitalizmas nepaskatino kalvinizmo? Ši sociologinė problema neišsprendžiama ir sugretinama su amžina problema: kas pirmas atsirado — viščiukas ar kiaušinis? Galbūt faktas išsiryškintų pasakius, kad kalvinizmas kūdikis senojo kapitalizmo pav., kuris veikė Florencijoj ar Venecijoj), o tėvas moderniojo, industrinio kapitalizmo.

Giliau išnagrinėjus Max Weber tezę, tenka pilniau suprast kapitalizmo, ir kartu su juo įvelto kalvinizmo, artimą ryšį su moderniosios fizikos ir technologijos išsivystymu. Karl Marx pats pasakęs, kad kapitalizmas nėra vien tik lėšų ieškojimas, bet taip pat, ir svarbiausiai, progresyvus žmogaus valios gamtos nuveikimas, vartojant gamtą kiek galima didesniam žmogaus valios gamtos nuveikimas, vartojant gamtą kiek galima didesniam industrijos ir žmonijos labui.

Tik dėl to, kad vedamas ryšis tarp Protestantų Reformacijos ir moderniųjų gamtos mokslų, negalima statyt Bažnyčios kaip kliūtimi šiam progresui. Prof. Butterfield knygoj **The Origins of Modern Science** įrodo, kad Newton, Copernicus, ir kiti pasižymėję mokslininkai visą gyvenimą palaikė ryšį su religija, ir vis dėl to žinom, kiek daug jie nuveikė.

Negalima sakyt, kad tarp 1500 BC ir 1500 AD neįvyko jokios mokslinės pažangos. Priešingai, per šį laikotarpį, krikščionybė sunaikino smarkiai įsigalėjusią stabmeldybę ir prietarus. Iš Galilėjos kilo mokslas, kuris sutriuškino tas nesąmones: pasaulis buvo įtikintas, kad yra tik vienas geras Dievas, kuris sutvėrimus valdo. Be šio įtikinimo žmonės toliau būtų baimingai reagavę į šėtonišką gamtą, ir jos mokslų niekad neatsiekę.

KAPITALISTAI

Nors krikščionybė nuramino žmonių baimingumą, viduramžių filosofija toliau analizavo gamtą quasi-mokslišk ais terminais. Egzistavo viena galingiausia valia. Jeigu ši matė reikalą stebuklui, ji tai įvykdė nesukeldama žmonių nustebimo. Čia nebuvo Leibnizo Dievas, kuris sutvėręs pasaulį nusisuko ir leido viskam savaime vystytis, bet Šv. Pranciškaus Dievas, kuris sutvėręs savo kūrinius visam laikui su jais pasiliko.

Atėjus kalvinizmui, įsigalėjo predestinacijos pagrįsto Leibnizo Dievo sąvoka. Pritaikant predestenecijos argumentą netik žmonijai, bet visiems kūriniams atsirado aiškiai determinuota gamta. Dabar gamtininkai daug lengviau pasidarė ieškoti gamtos reguliarumo, kuris įgyvendino gamtos įstatymus. Po kiek laiko, netikėtai kalvinistų dvasininkų galvosenoj susidarė atitinkami rėmai, kuriuose matematika ir mechanika lengviau dėstėsi, negu įprastose Aristotelio filosofijos sąvokose. Kalvinizmas, sukėlęs intelektualinę atmosferą, įžiebė iniciatyvą studijuot ir tyrinėt šiuos fizinius dėsnius.

Nors dabartiniame pasaulyje ryšis tarp šių trijų sričių nelabai aiškus, istoriniai faktai įrodinėja kad yra įmanoma, logiškai argumentuojant, prieiti prie šių išvadų.

* * *

IR

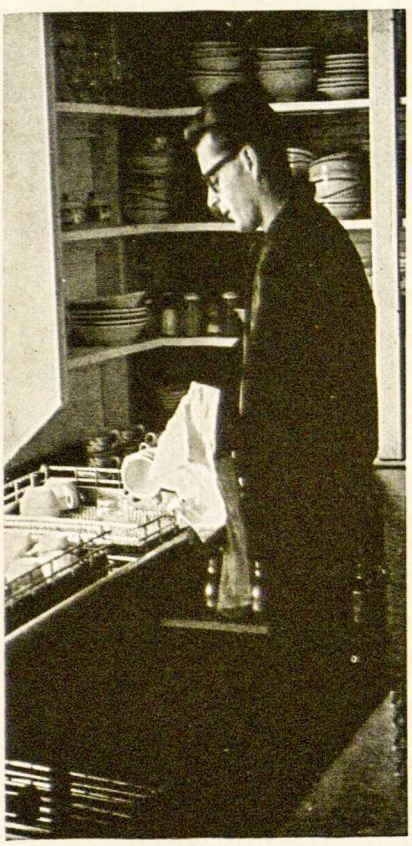

PROLETARAS

MAŽIEJI AKMENS

I

O kartais taip norėtųs užrašyt
nuostaba virpantį pavasarį vaikystės;
surinkt mažos dienos takuos pabirusius mažuosius akmenis,
sudėt šalia tyliosios šiandienos,
kurioje dega vis ir vis neužsibaigiančioji vasara
įdant pribręstų grūdas derliui,
ir vynuogės išsirptų sunkaus aukso kekėm.

II

Tuomet rytais pravirdavo dangus it geros, geros akys
ir drobule plevenančioj tyloj,
tik ką nubudęs vėjas imdavo sekt seną pasaką
pravirkdindamas medžių viršūnes; ją nusinešdavo į tolį lapų lapai
ir paskandindavo žaliose seno parko gelmėse.
Tada iš kažkur upeliu sidabro imdavo tekėti daina paukščio,
ir saulės žiedas prasiskleisdavo lange..
Vaiko akys, didelės, ilgai, ilgai stebėdavo..,
ir grimsdavo įstabi pasakos šalis, tik ką žėrėjusi sapne.

III

Kadais, nuo slenksčio, takais išbėgdavo pro degančius baltai kaštanus
link seno parko, supančio namus.
Pievoj baltuoja aptrupėję vazos
ir išskaptuotos rankenos ornamente — ruda skruzdė.
Augštoj žolėj voratinklis; rasos išpintas mezginys gi jūsų didenybės nosinei.
Didenybė, kuri kadais gyvenote šiame name su bokštais, Normandijoj vadinamu pilim.
Dabar gi vienplaukiai vaikai nerūpesty vien ganos takais, kadaise promenadom skirtais.
Tiesa, šie dabar apžėlę, nes mirė jūsų daržininkas,
kaip kad užgeso šimtmetis apmegztas Alzaco mezginiais...
Toliau gi, tvenkinys, kadais vandens lelijomis, dabar mauru sužydęs,
senojo parko medžių šakos, — šakos, lyg debesų...
Ir vaikų, sustojusių šalia iš po nakties taip netikėtai prasivėrusiom laukinėm rožėm,
ataidi juokas varpeliu.

IV

Tai buvo, rodos, tiktai vakar.
Kambario langai plačiai vasaros saulei atdari.
Įskrido jis taip mažas ir be kvapo
daužės į sienas, į duris, kol pagaliau išsekęs
nutūpė kažkur palubėj.
Vaikas gi sekė: ir rodės jam, kad jo širdis ir
paukščio, tartum, viena plakė,
ir tas pats išgąstis klajojo akyse...

Paukštis išskrido.

Tą naktį keistam sapne vaikas regėjo augštas
sienas,
ir langą, vienintelį ir taip augštą kaip
ir pats dangus.
Tik kas, o kas jam dovanos sparnus
išsivaduoti?

V

Jūra — tavo pakrantėn žiemos vakaro
subėgdavo svajonės, mintys,
belaukiant valandos, kada ir vėliai
ilgesys vis ir vis lūžtančios bangos ir gelmių
beribis šauksmas
atras sau krantą mažutėje širdy;
kada tu išskaitysi savo nerimą akyse vaiko,
ir kiekviena tava žuvėdra bus pašaukta vardu
skliaute.

O smiltys, smiltys! Aukso kloduos kyla bokštų
bokštais
pilis, kurioje tegyvens tik karalaitė
neapsakomai graži ir mylima.
Ir naktimis pražys tik jai, jai vienai žvaigždės.
Tiktai kodėl gi byra sienos ir griūva bokštai
palaužti

Ir vaiko sieloje kažkas brangaus ir mylimo
sudūžta.
Telieki tu viena, jūra, savy sūpuoti amžino
ir to, kas praeit ateina mįslę.

VI

Pavasarį ankstyvą mišku išeidavo narcizai.
Geltonos saulės suliepsnodavo būriais,
kur tiktai lapų žalumai praplyšus
skverbės gyvybės spinduliai.

Ir taip pavasariui atėjus, jie eidavo priskint
narcizų,
nes kambarin atnešta puokštė sužirdavo
ugnim, kuriai jie davė vardą užmaršties.

Kaskart, miške gi, šalia žiedų juos pasitikdavo
erškėtos vielos,
dėžutės maisto ir surūdiję, sunkūs galvos
šalmai.
Aplinkui žemė gi sužydusi taip geltonai...
Ir kaskart vaiko akyse kažkas klaikaus ir
nesuprantamo užgimdavo,
Kažkas, kurs nekentė, kad kas žydėt taip
drįstų įžuliai.

Ir taip pavasariui atėjus, jie eidavo miškan
priskint narcizų,
kuriems jie davė vardą užmaršties.

VII

Vakarui atėjus, jie tryse išeidavo keliu,
apstotu medžiais. Juose dienos gi rimo vėjas
prabėgdamas, it pirštai gama, dar karts nuo
karto lapais.
Pievose vien gęso spinduliai paskutinieji:
Greit įsilies migla, balta, iš tolių čia atėjus
ir tartum upė savo vandenį, atgaivą atneš.

Tada laukuose pasigirs pati gražiausioji
pasauly fūga.
Ir atgarsiu virpės skliaute tyra būtim
sužirusi žvaigždė;
ir žmogus eis toliau, taip mažas, nešdamas
širdį rankoj...

Vakarui atėjus, jie keliu išeidavo
ir lūpose pražysdavo jiems žodžiai, nuskinti
praeity.
Vaikas klausydavos apie tą grožį
šalies, dienos plesdėjime paliktos kažkur...
Apie brangakmenį, kurį tėvai vaikams
dovanoja,
ir kurio vardas — meilė.

— Mažų dienų nerūpestingieji akmens,
sudėstė jus gyvenimas sielon į margaspalvį
raštą
ir davė vardą atbudimo.

VYTENIS BABRAUSKAS

ŠVENTAS KAZIMIERAS – LIETUVOS GLOBĖJAS

Kzimieras Jogailaitis, sūnus Jogailos ir Sofijos, buvo didysis Lietuvos kunigaikštis 1440-92 ir Lenkijos karalius 1447-92. Jis turėjo daug vaikų, iš kurių šv. Kazimieras, Vladislovas, Jonas Albrechtas, Aleksandras, Zigmantas, Fridrichas, Jadvyga, Sofija, Ona ir Barbora užaugo. o kiti mirė maži. Šv. Kazimieras buvo antrasis sūnus, gimęs 1458. X. 3 Krokuvoje. Nuo pat savo mažų dienų augo labai nepalankiose lietuvybei sąlygose. Jo motina buvo austrė Elzbieta Habsburgaitė, duktė Albrechto II. Ji buvo religinga moteris, bet labai maža palankumo terodanti Lietuvai ar lietuviškumui. Jaunas Kazimieras turėjo nemaža mokytojų: pirmieji jų buvo Šidloveckiai, Stanislovas ir Mikalojus. Buvo jis auklėjamas maldingumo ir nuosaikumo dvasia, fiziškai lavinamas, pabrėžiant ir iškalbos mokėjimą.

Svarbiausias ir pagrindinis mokytojas buvo Jonas Dlugošas, kuriam kronikose teko rašyti apie visokius įvykius Lietuvoj. Būdamas gerokai nusistatęs prieš Lietuvą, jis kronikose prirašė visokių netikslumų. Kazimieras ir jo broliai Jonas Albrechtas ir Aleksandras, jo mokomi, be abejo, turėjo progos išgirsti daug ko apie Lietuvą, bet kaip tai buvo pateikta ir kaip juos paveikė, sunku nustatyti. Kazimieras buvo mokomas lotynų kalbos ir išmoko tiek gerai, kad galėjo šnekėtis su dvasiškiais ir pasiuntiniais. Atvykus į Krokuvą popiežiaus legatui kardinolui Marco Barbo, jis pasakė prakalbą. gindamas savo teisę į Vengrijos sostą. Nežinia, ar jis mokėjo lietuviškai, bet, be lotynų, kalbėjo dar lenkiškai ir vokiškai. Apie šv. Kazimiero pajėgumus išsireiškė Dlugošas: "puikus, retų gabumų ir nuostabaus mokslumo jaunikaitis". Karaliaus patarėjai patarinėjo, kad geriau būtų tokį gabų jaunikaitį savo kraštui pasilaikyti, o nesiųst svetur. Prisidėjo prie Kazimiero iškalbos mokymo ir Kallimachas, gabus italų humanistas. Laikomas karalaičių auklėtopu, jis beveik visą laiką būdavo užimtas valstybės reikalais, turėdavo laiko mokymui tik 1472-73 metais. Kazimierą jis pavadino "šventu jaunuoliu".

Mirus 1457 m. jos broliui Vladislovui, Vengrijos ir Čekijos karaliui, Elzbieta nusistatė į sostus įsodinti savo vaikus. Iš pat pradžių iškilo kovos; nes Čekijoj žmonės buvo išsirinkę Jurgį Podebradietį, o Vengrijoj Motiejų Korviną. Į Čekiją nuėjo ir sėkmingai užėmė sostą Kazimiero brolis Vladislovas. Pats Kazimieras, būdamas tada tik 12 metų, buvo pasiųstas užimt Vengrijos sostą su 12,000 kareivių. Buvo manoma, kad ten atvykęs jis suras sąjungininkų, bet jų tiek daug neatsirado — keli vyskupai ir 16 didikų. Buvo surašytas kaltinimo aktas, ir 1471. XI. 20 prasidėjo karas su Korvinu. Nuo pat pradžių karas neisekė, net pačioj vadovybėj nebuvo santarvės. Nepasisekant užimti žemių ir nesumokant algų jiems, samdomi kareiviai pradėjo bėgioti ir, sugrįžę į Lenkiją, žemes plėšt. Pagaliau net kaikurie pačios Lenkijos didikai pradėjo nepalaikyti žygio arba kovojo už priešingą pusę. Pagalbos prašomi, kaimyniniai valdovai liko neutralūs. Popiežiaus Pauliaus II valdžia taip pat buvo nepatenkinta šitokiais žygiais. Jai buvo daug svarbiau, kad atsigintų rytiniai kraštai nuo turkų, o tai vargu buvo teįmanoma, valdovams patiems mušantis dėl vainikų. Popiežiaus atstovui tarpininkaujant, 1472. III. 31 buvo sudarytos paliaubos ir tuo baigėsi Kazimiero pretenzijos į sostą, nors tėvas nepametė vilčių Vengrijos sostan įsodinti savo sūnų. Visa tai jaunąjį karalaitį labai nuvylė, nors įrodyta nėra, kad tai būtų žymiai pakeitę jo gyvenimą. Dlugošas tęsė jo mokymą 1472-74, kartu ir kitų karalaičių. Jam esant 1474 su Dlugošu Liubline, atvyko Venecijos ambasadorius Contarini ir labai išgyrė Kazimierą, ypač jo pagarbą mokytojui.

Esant vyriausiam sūnui namie, tada teko Kazimierui daug keliauti su savo tėvu politiniais reikalais. Į Vilnių jis su tėvu nuvažiavo 1474 m. Į Marienburgą nuvyko 1476, kurį Lenkija neseniai buvo atgavusi iš vokiečių. Pakaltintas, kad karalius nesirūpinąs Lietuva, jis su Kazimieru pradėjo daugiau laikytis čia. Atvykę 1476 m. žiemą, praleido jie kelis menesius Vilniuje. Po to Kazimieras buvo siunčiamas į Vilnių trejus metus iš eilės. Nors lietuvių labai buvo prašomas, bet vis dėlto nei Kazimiero, nei jo brolio Vilniuje nepaliko vietininku. Per 1481 m. Velykas Kazimierui su tėvu vėl esant Lietuvoj, buvo sąmokslas suplanuotas nužudyti tėvą ir sūnų, bet nepavyko.

Vilniuje bebūdamas, Kazimieras pajuto čia daug didesnę rusų įtaką, negu kad Krokuvoj buvo. Jo rūpesčiu buvo išleistas įstatymas, varžantis cerkvių statymą. Tai padėjo vienuoliams bernardinams, kurie tada darbavosi, atversdami žmones į katalikų tikėjimą, gavo palengvinimų tuose reikaluose iš Florencijos bažnytinės konsilijos. Jis su tėvu iš viso buvo labai palankūs bernardinams ir skatino jų darbą.

Savarankiškai politikoj pasireikšt teko Kazimierui 1481 m., kada karalius išvažiavo dvejiems metams į Lietuvą ir paliko jį savo vietoje Lenkijoje. Čia jis valdė pavyzdingai, taupydamas valstybės pinigus ir prižiūrėdamas pareigūnus. Stengėsi pagerinti santykius su Roma, nesirūpindamas jau Vengrijos sosto užėmimu, bet kova prieš turkus. Tuo metu jo motina norėjo jam surasti žmoną. Išrinkus buvo imperatoriaus Fridricho III dukterį, bet sutuokdinti nepavyko.

Į Vilnių Kazimieras atvyko 1483 m. ir užėmė kartu kanclerio ir pakanclerio vietas. Tais metais jau buvo pasirodę jam plaučių džiovos ženklai, todėl jis, manoma, ir perėjo į šias lengvesnes pareigas. Nuvykęs į Gardiną, jau visai buvo nusilpęs. Ten ir

1963 m. MAS RA vasaros stovykla — Kennebunkport, Me. Pasikalbėjimas su komendantu. K-d: Laima Saldukaitė, Teresė Durickaitė, Antanas Vainius.

mirė 1484. III. 4. Palaidotas buvo Vilniaus katedros koplyčioje. Šv. Kazimiero tėvas įsteigė amžinąjį anniversarium jo prisiminimui — kiekvienais metais pirmąjį ketvirtadienį po Pelenų dienos laikomos mišios su ezekvijomis.

Tuo metu buvo įprasta melstis į šventai gyvenusius žmones. Tad ir Kazimieras buvo greitai pradėtas pačių žmonių garbinti. Jau 1502 m. iš popiežiaus buvo išgauti atlaidai aplankantiems koplyčią, kur jis buvo palaidotas. Susirašinėjimai dėl kanonizacijos buvo pradėti 1516-17 m. Vienas iš ankstyviausių žinomų prašymų yra Vilniaus pranciškonų. Prašydami popiežių Kazimierą įrašyti į šventųjų skaičių, teigia, kad "jeigu Jūsų Šventenybė tai padarytų, būtų didelė parama tikėjimui Lietuvos žemėje". Kiti laiškai teigia, kad per jo protekciją daug padaryta stebuklų. Byla buvo oficialiai pradėta 1517. XI. 4, kai popiežius Leonas X sudarė komisiją tyrinėti tam reikalui. Popiežiaus legatui Zachariui Ferreri irgi teko panašus darbas, ir jis laikomas pirmuoju Kazimiero biografu.

Popiežius Leonas X mirė 1521 m., ir byla buvo atidėta ilgam laikui. To priežastimis gali būti protestantų reformacija ir 1527 metų Romos užėmimas, siautimas ir deginimas, per kurį pražuvo daug dokumentų. Gale XVI a. vėl prasidėjo pastangos užbaigti kanonizacijos bylą. Jėzuitai, neseniai atvykę į Vilnių, pradėjo aktyviai tuo rūpintis. Vilniaus vyskupija tam dalykui oficialiai atsidėjo tada, kai vyskupu tapo Benediktas Vainius 1600 m. Tuo laiku taip pat Lietuvos didysis kunigaikštis Zigmantas Vaza pradėjo popiežiui Klemensui VIII rašyt laiškus tuo reikalu. Galutinai Klemensas VIII paskelbė 1602. XI. 7 Kazimierą šventuoju. Vis dėlto nuo tų laikų iki dabar, dingus XVI a. pradžios daugeliui dokumentų, neaišku, ar šventuoju jis kanonizuotas 1602 m. ar 1521 m., prieš pat Leono X mirtį. Jau 1621 m. Kazimiero kultas buvo paskelbtas visuotiniu ir jo vardas įtrauktas į mišiolą ir breviorių.

Atvežus popiežiaus pranešimą Lietuvon, čia 1604 m. gegužės 10-12 dienomis prasidėjo didelės iškilmės. Ėjo procesijos po gatves ir nešė Kazimiero vėliavą. Buvo palaimintas kertinis akmuo jėzuitų bažnyčios, statytos jo garbei. Vėliau, perkeliant jo karstą iš koplyčios, kurioj gulėjo, į altorių, buvo jis atidarytas ir pastebėta, kad per 120 metų išgulėjęs gerai išsilaikęs. 1636. VIII. 14 buvo baigta naujos koplyčios statyba ir su didelėm iškilmėm jo kūnas ten perkeltas. Ta proga buvo gauta iš popiežiaus Urbono VIII raštas, paskelbiant šv. Kazimierą vyriausiu Lietuvos Globėju, nors jau ir anksčiau jis buvo laikomas vienu iš Lietuvos globėjų.

Septynioliktam šimtmety sklido šv. Kazimiero garbinimas, skatinamas vienuolių jėzuitų, kurių veikla tada buvo išplitusi. Kariaujant su rusais 1518 m., lietuviams pasirodė šv. Kazimieras ant Dauguvos kranto kaip riteris ant balto žirgo ir pervedė lietuvių kariuomenę per upę. Toj vietoj 1645 m. buvo pastatyta bažnyčia, bet netrukus rusų sunaikinta. Buvo pasakojama žmonių apie šv. Kazimiero apsireiškimus kovojant su rusais, ir

Moksleivių Ateitininkų Sąungos Centro Valdyba savo posėdyje su Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Revizijos Komisija 1963. VII. 5 nutarė šaukti šių metų lapkričio 28, 29 ir 30 dienomis *Moksleivių Ateitininkų Sąjungos suvažiavimą.*

Suvažiavimas šaukiamas Čikagoje. Vieta: Jaunimo Centras, 5620 South Claremont Avenue, Chicago, Illinois. MAS CV telefonas 925-8461 (code 312). Suvažiavimas yra vyriausias Moksleivių Ateitininkų Sąjungos reikalams spręsti organas. Visi Moksleleiviai ateitininkai yra prašomi dalyvauti kartu su globėjais ir Dvasios Vadais. Taisyklės ir dienotvarkė suvažiavimo bus pranešta artimiausioje ateityje.

Suvažiavimas rinks naują Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Valdybą.

Idėjos draugei

Danutei Pukelytei,

jos mielam broliui mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Baltimorės ateitininkai
ir
"Ateitis"

SPINDULYS

Per tamsią naktį aš einu
Einu aš, eini ir tu.
Visur tik juoda, juoda,

Bet nebijokim — nepaklysim,
Nes anas antai spindulys
Tiesiausią kelią rodo.

Jis žiba iš Lieuvos,
Iš už "geležinės uždangos"
Vilties ir ištvermės duoda.

MIRGA PAKALNIŠKYTĖ

DAINAVA

Dainavos stovykloj ošia ąžuolai.
Klega čia studentai ir maži vaikai.

Čia stiprybės semias, mokslo ir šviesas,
Mūsų jaunos kartos, viltys Lietuvos.

Kristaus mokslu grįsta jų visa diena
Ir tėvynės mūsų meile nemaria..

Ryte skamba giesmės. Vakare daina
Plaukia per stovyklą ežero banga.

Tai ne padavimas Dainavos šalies,
Brėsta čia Šarūnai mūsų ateities.

RITA JARAITĖ

---

jis pasidarė didelis rusų priešas jau nuo XVI šimtmečio.

Per karus su rusais ir švedais jo karstas buvo vis slapstomas. Tuo laiku taip pat jis buvo daug kartų atidarinėjamas, išimant iš ten relikvijų ne tik bažnyčioms, bet ir valdovams: Jonui Sobieskiui, Florencijos kunigaikščiui, karaliaus Augusto III žmonai. Šv. Kaziuiero kopiyčia vėl buvo atremontuota ir karstas atidarytas 1878 m., ir dar katą atidarytas 1925 m. Bolševikams ją pavertus muzėjum, iš Vilniaus katedros 1953 m. buvo karstas perkeltas į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kur ir dabar yra.

Kovo ketvirtoji buvo paskirta šv. Kazimiero švente 1649 m., vysk. Jurgiui Tiškevičiui ją išsirūpinus. Po trejų metų jis dar išsirūpino leidimą švęst jo relikvijų perkėlimo šventę — pirmą sekmadienį po Marijos Dangun Ėmimo šventės. Kovo ketvirtą išsivystė "Kaziuko mugė" Vilniuj ir paskui kituos miestuos. Ta ankstyva pavasario šventė sutraukdavo tūkstančius žmonių pardavinėt ir pirkiot įvairių prašmatnybių.

Kaip ir kiekvieno kito šventojo, šv. Kazimiero garbinimas sklido po daugelį kraštų, ne tik Lietuvoje ir Lenkijoje. Italijoje pradžia visiems raštams ir biografijoms buvo vysk. Ferreri "Vita Beati Casimiri". Neapoly 1653 m. jau buvo išspausdintas šv. Kazimiero gyvenimas lotyniškai ir itališkai. Neapolio valdytojams nuo šešiolikto iki aštuoniolikto amžiaus esant Habsburgams, nenuostabu, kad čia jis garbinta: jo motina juk iš Habsburgų giminės. Sicilijoj yra žinoma, kad 1636, kūno perkėlimo, metais buvo švenčiama jo oktava. Florencijoj yra didžiulė jo relikvija, išgauta 1676 m. Septynioliktam šimtmety Kazimiero garbinimas persikėlė net ir į Belgiją, kur Mecheln mieste jėzuitų kolegijos mokiniai pasirinko jį savo patronu. Įdomiausias reiškinys yra šv. Kazimiero garbinimas Venecueloje. Čia ne per seniai lietuvių buvo užtiktas mažas San Casimiro miestelis su to pat vardo bažnyčia. Ten Guiripa indėnai švenčia jo šventę nuo 1784 m., bet patys apie savo šventąjį beveik nieko nežino.

Šv. Kazimiero garbinimui jau pora šimtmečių kaip atsirasdavo visokių kliūčių. Pirmą kartą prasidėjo su rusų okupacija 1795 m. Kai nepriklausomybė buvo atgauta, tai jau laisvai, žinoma, galima buvo jį garbinti; tik buvo vienas sunkumas, lenkams užėmus dalį Lietuvos: jo didžiausias garbinimo centras Vilnius, kartu su jo karstu, buvo neprieinamas.

Mūsų šventojo vardu įkurta daug draugijų ir vienuolynų. Šv. Kazimiero draugija įsikūrė 1905 m. ir gyvavo per nepriklausomybės metus, leisdama visokias knygas, ypač religinio pobūdžio. Vilniuje 1925 m. įsisteigė Lietuvių šv. Kazimiero draugija rūpintis mokinių švietimu ir auklėjimu. Per šią komunistų okupaciją vėl jo garbinimas imta varžyti, ir neseniai, žmonėms parodžius didelį tikėjimą šiam gelbėtojui nuo rusų, pradėta draskyti jo paveikslus iš bažnyčių altorių ir ypač puolama jis niekint.

Lietuviai ir išeivijoje nepamiršo šv: Kazimiero. Marijonų ir pranciškonų provincijos Amerikoje yra pavadintos šv. Kazimiero vardu. 1907 m. čia prasidėjo Šv. Kazimiero seserų kongregacija. Yra taip pat Amerikoje apie 20 lietuvių bažnyčių Šv. Kazimiero vardu. Romoje lietuviška kolegija pavadinta jo vardu. Tremty taip pat šv. Kazimierui dar pridėtas vienas titulas. 1948 m. popiežius Pijus XII paskyrė jį lietuvių jaunimo globėju. Dabar, kai jis yra Lietuvoje komunistų niekinamas ir žeminamas, mūsų, čia esančių, pareiga kaip tik parodyti, kad mes jo dar nepamiršom ir jį gerbiam ir juo pasitikim.

Literatūra: Lietuvių Enciklopedija, Zenono Ivinskio "Šventas Kazimieras", Simo Sužiedėlio "Šventas Kazimieras."

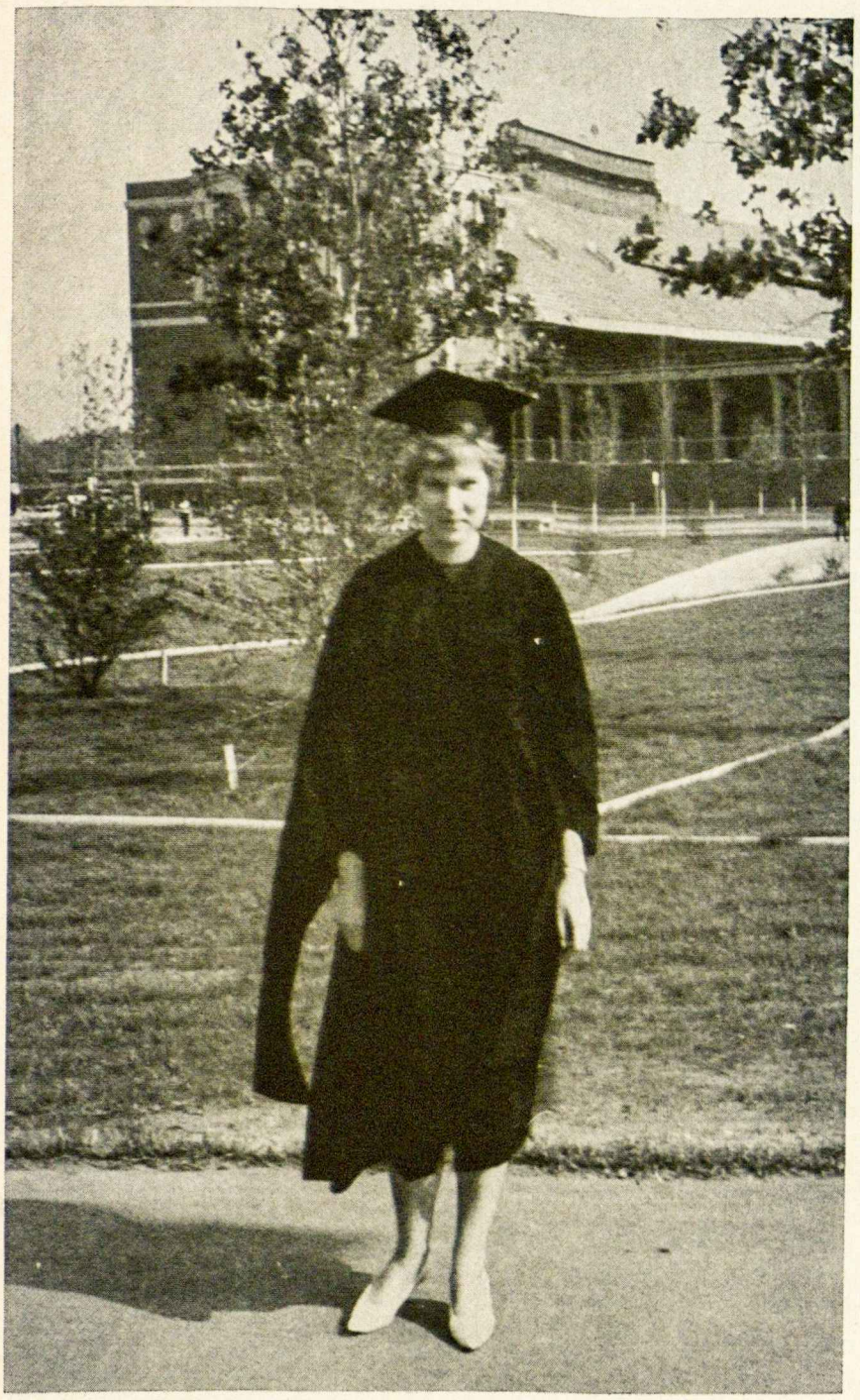

Mūsų Baigusieji

Aušrelė Skirmuntaitė birželio mėsį baigė anglų kalbos ir literatūros studijas Illinois universitete gaudama magistro laipsnį. Jos diplominis darbas buvo apie viduramžių anglų mistikus. Savo srityje ypatingai domisi septynioliktojo šimtmečio anglų metafizine poezija. Gimnaziją baigė Racine, Wisconsin. Įstojo į Wisconsin universitetą, kurį 1961 m. baigė B. A. laipsniu. Aušrelė labai gyvai dirbo lietuviškose organizacijose: moksleivė ateitininkė nuo 1956 metų, priklausė Lietuvių Studentų Sąjungai. 1958-59 m. buvo Chicagos studentų ateitininkų draugovės sekretorė, 1959-60 m. SAS Užsienio skyriaus pagalbine vedėja, o 1960-61 m. vadovavo tam skyriui. 1961-62 m. buvo SAS Centro Valdybos sekretorė. Šiuo metu dirba techninės redaktorės darbą. Šiais metais Aušrelė taipogi prisijungė prie spaudos darbo, įstodama į "Ateities" redakcijos kolektyvą, kuriame šiuo metu atlieka literatūros vedėjos darbą. Aušrelei linkime daug sėkmės tolimesniuose užsiėmimuose ir darbuose.

Iš k. į d.:
Austė Paliokaitė,
Stasys Ripskis,
Janina Radvilaitė.

Austė Paliokaitė, baigusi Maria High School, šį pavasarį baigė St. Xavier College su bakalauro laipsniu chemijos srityje. Visus 4 metu Austė buvo "Honor List", yra gavusi ketvirtą vietą American Chemical Society Simpoziume. Kolegė Austė yra gavusi "assistantship" tęsti studijas University of Illinois, Urbana. Priklausė Korp!! Šatrija, LSS, Skautams, Neries Sporto Klubui, American Chemical Society. Yra ėjus šias pareigas: LSS Chicagos skyriaus sekretorė. LSS Centro Valdybos sekretorė, American Chemical Society pirmininkė, Prano Dielininkaičio Moksl. At-kų kuopos mergaičių globėja, Lituanus administracijoje (2 metus). Yra baigusi Chicagos Aukšt. Lit. Mokyklą. Laisvalaikio metu Austė mėgsta muziką, skaitymą ir meną. Yra dalyvavusi All-American Youth Orchestra. Yra buvusi visose MAS ir SAS vasaros stovyklose. Austė, baigusi studijas, mano ateityje įstoti į "Chemical Research."

Stasys Ripskis praeitą birželio mėnesį baigė University of Illinois, gaudamas bakalauro laipsnį komercijoje. 1959 m. jis baigė Evergreen Park Community High School. Stasys buvo gavęs stipendijas iš Pullman Educational Foundation. Iš sporto srities gavo "varsity letters" ilgų distancijų bėgime ir lengvoj atletikoj. Universitete priklausė Phi Chi Eta (kariuomenės R. O. T. C. klubas), Newman Club ir Society for Advancement of Management. Kelis kartus parašė į Ateitį. Prie At-kų organizacijos priklauso nuo 1960 metų. Urbanos draugovėj ėjo pirmininko pareigas 1961- 1962 ir 1962-63 metais. Kaip dauguma studentų jis priklauso LSS. Laisvalaikį praleidžia skaitydamas, sportuodamas arba muzikos klausydamas. Š. m. spalio mėnesį įstos į kariuomenę karininku.

Janina Radvilaitė šiais metais baigė Loyolos Universitetą, įsigydama bakalaurą matematikos srityje. Ji yra baigus Visitation gmnazją ir Chicagos Pedagoginio Lituanistikos Instituto Lietuvių kalbos kursą. Dabar ji mokytojauja Donelaičio pradinės lituanistikos mokykloje ir dalyvauja Pedagoginio Instituto neakivaizdinėj programoje. Stodama į universitetą, Janina gavo "Pullman" stipendiją. Ji priklausė Kun. Lipniūno Moksl. Ateitininkų kuopai ir joje ėjo socialinių reikalų vedėjos pareigas. 1960-1961 metais ji buvo SAS centro valdybos sekretorė, toliau ėjo Korp! Šatrijos pirmininkės pareigas, ir 1962-63 buvo Chicagos draugovės valdybos sekretorė. Janina dar priklausė prie Ateitininkų vasaros knygų ratelio. Šią vasarą buvo jaunučių stovyklos, Kanados ir Dainavos moksleivių stovyklų vadovybėje. Janina mano. kad Jungtinės Tautos yra naudinga organizacija, ypatingai kai padaro vieningus sprendimus. Ateityje ji norėtų rasti daugiau novelių. Toliau Janina žada dirbti savo srityje ir, progai pasitaikius, studijuoti. Taip pat ji žada toliau dirbti su pradinės šeštadieninės mokyklos jaunimu.

Lilė Tumosaitė šiais metais baigė Loyolos universitetą, įsigydama bakalaurą Anglų kalbos srityje. Visus keturius metus ji priklausė "Deans List" ir gavo "Woodrow Wilson Fellowship Honorable Mention". Universitete ji priklausė Phi Sigma Tau ir Gerard Manley Hopkins Society. Lilė yra buvus Moksleivių Ateitininkų Kun. Lipniūno kuopos pirmininke ir Chicagos draugovės vicepirmininke. Gimnazijos metais ji priklausė Gintaro Sporto klubui. Ji redagavo "Ateities" literatūrinį skyrių ir prisidėjo prie "Eglutės" ir "Draugo" straipsniais, eilėraščiais ir proza. "Ateities" literatūriniame konkurse ji laimėjo III vietą. Lilė rašo, kad mėgsta laisvalaikį praleisti įdomiai begalvodama apie "Ateities" planus. "Ateityje" ji norėtų rasti kontraversinių straipsnių ir žurnalo linijos. Toliau Lilė žada tęsti studijas.

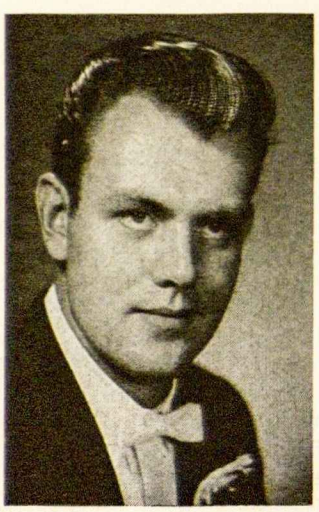

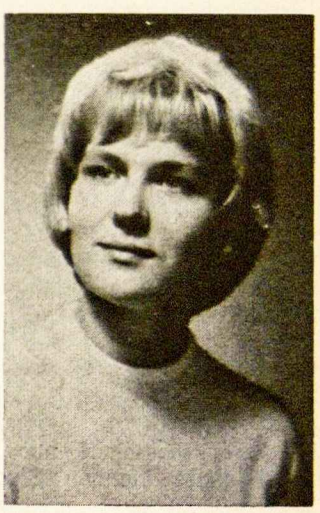

Iš k. į d.:
Lilė Tumosaitė,
Egidijus Valaitis,
Daina Skirmuntaitė.

Egidijus Valaitis 1958 m. aukso medaliu baigęs St Ignatius aukšt. mokyklą Chicagoje ir pradėjo studijuoti Illinois Institute of Technology architektūrą. 1963 m. pavasarį gavo bakalauro laipsnį architektūroje. Studijuodamas priklausė Dean's List ir naudojosi George Pullman fondo stipendija. Toliau gilina studijas Ill. Institute of Technology, siekdamas magsitro.

Egidijus A. Valaitis yra baigęs Chicagos Aukšt. Lituanistikos mokyklą.

Gimnazijoje būdamas, priklausė moksleivių ateitininkų kun. Alf. Lipniūno kuopai ir yra buvęs kuopos pirmininkas. Pora metų yra buvęs moksl. at-kų berniukų vadovas. Priklauso Stud. At-kų "Grandies" korporacijai ir yra buvęs korporacijos pirmininkas.

Daina Skirmuntaitė baigė University of Wisconsin įsigydama sociologijos srityje bakalauro laipsnį. Daina buvo Kenosha High School laikraščio vyriausia redaktore ir laimėjo "Most valuable student in Kenosha" "awardą", gavo University of Wisconsin stipendiją ir dabar turi "Bostono Human Relations Research Center fellowship". Studijuodama ji priklausė Newman Klubui, University of Wisconsin Social Work Club ir ėjo iždininkės pareigas Shephard Alumni House. 1960-61 metais ji buvo SAS ventro valdybos sekretorė, 1962 metais buvo SAS Spaudos ir Informacijos skyriaus vedėja. Ji yra lankius visas SAS stovyklas nuo 1959 metų ir ėjus meno vadovės pareigas jaunučių stovyklose 1959 ir 1960 metais. Toliau žada Bostono Universitete siekti magistro laipsnio sociologijoje.

Rytė Lygija Spingytė baigė Sacred Heart Mergaičių Gimnaziją Pittsburgh, Pa. Per aštuoneris metus ji užbaigė kartu pradinę mokyklą ir gimnaziją, laimėdama už aukštus pažymius keletą kartų auksinius medalius. Būdama gimnazijoje, buvo nuolat garbės są rašė. Priklausė mergaičių chorui, Junior Latin Club ir

Iš k. į d.:
Rytė Spingytė,
Ramunė Gavelytė.

French Club. Bebaigdama gimnaziją, ji parašė rašinį apie Demokratiją, kurį skelbė Amerikos Legijonas, buvo pripažintas geriausiu ne tik iš visų Pittsburgh'o miesto gimnazijų mokinių. bet buvo išrinkta visos Pennsylvanijos valstybės čempione, laimėdama taurę savo gimnazijai, o sau pačiai irgi taurę ir kelias stipendijas. Pasirinkusi University of Pittsburgh tęsti toliau mokslą, ji trejus metus priklausė Universitete prie **QUO VADIS Honorary Society for** Nationality Rooms, kur 1961-1962 m. ji ėjo iždininkės pareigas, o 1962-1963 m. buvo išrinkta vicepirmininke. Trejus metus priklausė prie Pitt News staff,**PI LAMBDA THETA National Honorary Fraternity in the School of Education,** Dekanės buvo paskirta kaip University Mentor for Freshmen, ji tebėra Lietuvių Kambario Komiteto narė ir lietuviškų reikalų sekretorė

Lietuvių tarpe ji ketverius metus dalyvavo Carnegie Music Hall Kalėdų programoje, reiškėsi įvairiomis progomis tautiniais rūbais Lietuvių šventėse. rašinėjo straipsnius į "Draugą", "Ateitį", "Lietuvių Dienas", "Tėviškės Žiburius" ir kitur. Ji yra priimta į Ateitininkų Organizaciją. Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Moterų Sąjungos skelbtame rašinių konkurse Rytės rašinys laimėjo pirmą vietą, o "Tėviškės Žiburių" konkurse jos rašiniui atiteko trečia vieta.

Vos įstojus universitetan, Rytė gavo The Gant-In-Aid stipendiją ir 3 metus pagrečiui laimėjo The Gillespie Award. Būdama trečiam semestre gavo The Mitchel Award ir The Ben Lubic Scholarship. 1962 m. universitetas jai paskyrė The Vira-Heins Scholarship, kuri įgalino ją keliauti po visą Europą ir ten pasirinktame universitete studijuoti. Apkeliavusi trylika Europos kraštų, sustojo Vakarų Vokietijoje Bonn'os universitete studijuoti germanistiką. Per visus ketveris metus universitete gavo The Senatorial Scholarship ir keletą garbės atžymėjimų. 1959 m. jai buvo pasiūlyta keturių metų Seton Hill Scholarship, kurią ji atsisakė priimti.

Šiais metais birželio mėn. 3 dieną Rytė įsigijo bakalauro laipsnį pedagogikos srityje ir žada pailsėjusi ruoštis toliau magistro laipsniui.

Ramunė Gavelytė, gyvenanti East Saint Louis, Illinois, 1962 metais baigė Saint Teresa Academy. Ji visus keturis gimnazijos metus priklausė honor-roll. Baigusi gimnaziją, ji gavo Illini mothers Assn. stipendiją. Ji yra lankiusi visas East Saint Louis lituanistines mokyklas ir moksleivių ateitininkų kuopoje ėjo sekretorės ir vėliau pirmininkės pareigas. Ramunė yra parašius du vaidinimus, kurie buvo kuopos suvaidinti. Toliau ji studijuos rusų kalbą Illinois universitete.

Vida Ripskytė, gyvenanti 2738 W. 97th Street, Evergreen Parke, šiais metais baigė Maria High School. 1960 metais birželio mėnesį Vida atvažiavo į Ameriką iš Lietuvos ir apsigyveno pas savo tėvelius. Lietuvoje mokėsi Šiauliuose, lankydama Penktą gimnaziją. Besimokydama Lietuvoje buvo pirmųjų mokinių eilėse. Be to, buvo apdovanota pagyrimo raštais sporto ir dramos srityse. Čia Amerikoje ji įsijungė aktyviai į At-kų organizaciją, priklausydama Lipniūno kuopai ir Sūkurio redakcijai. Lipniūno kuopoje ėjo mergaičių būrelio vicepirmininkės pareigas. Ji yra rašiusi Sūkuriui ir porą kartų Draugui. Vidai teko priklausyti Aro LSK tinklinio komandai. Savo laisvu laiku Vida mėgsta skaityti grožinę literatūrą ir poeziją, taip pat mėgsta klausyti muzikos ir žiemos laiku slidinėti. Dabar Vida pradės studijuoti kalbas (rusų ir ispanų) Illinois universitete — Navy Pier.

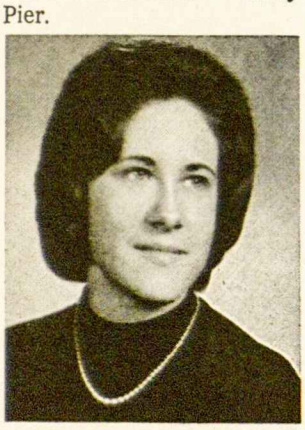

Vida Ripskytė

LIETUVOS NACIONALINĖ MUZIEJAUS BIBLIOTEKA

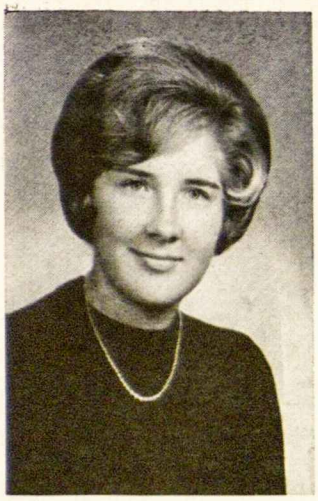

Kairėje:
Laima Glosaitė
Dešinėje:
Vytautas Radzivanas

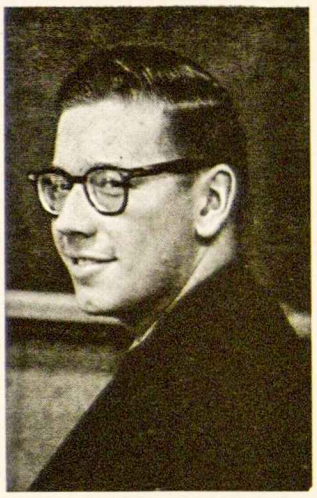

Laima Gliosaitė, gyvenanti 6915 S. Rockwell Chicagoje, šiemet baigė Marijos Aukštesniąją Mokyklą ir Čikagos Aukšt. Lituanistikos Mokyklą. Ji prisidėjo prie spaudos, rašydama Draugui ir Ateičiai. Priklausydavo "Aro" LSK, žaidė mergaičių tinklinio komandoje. Savo laisvalaikį praleidžia skaitydama geras knygas, klausydama muzikos ir sportuodama. Ji priklausė Lipniūno MAS kuopai, eidama korespondentės pareigas 1962-63 metų bėgyje. Toliau žada studijuoti ispanų kalbą ir istoriją.

Vytautas Radzivanas, gyvendamas New Yorke, šiais metais baigė Bishop Laughlin Memorial High School. Jis yra baigęs Maironio Lituanistinę mokyklą ir Manhatten College vasaros kursus, kuriems buvo gavęs stipendiją, buvo priimtas į zijoje, Vytautas laimėjo New York State Regents stipendiją buvo priimtas į Manhatten College su stipendija dar trečiaisiais gimnazijos metais. Jis gavo New Yorko miesto burmistro mokslo pažymėjimą ir laimėjo "science" medalį. Vytautas Moksl. Ateitininkų Marijos Pečkauskaitės kuopoje buvo sekretorius ir pirmininkas, 1962 m. buvo Kennebunkporto moksleivių Ateitininkų stovyklos berniukų vadovas ir 1963 m. Elmhurst, Pa. jaunučių stovykloje ėjo komendanto pareigas. Jis rašydavo referatus stovykloms ir kuopos susirinkimams ir redagavo New Yorko Jaunučių Ateitininkų laikraštėlį "Jaunutis". Mėgstamiausias jo sportas yra "bowling", iš kurio jis jau laimėjo trofėją. Vytautas galvoja, kad Jungtinės Tautos turi gerą tikslą, bet kol sovietai turės veto, jos jo nepasieks. Kadangi "Ateitis" yra Ateitininkų ideologinis organas, jis siūlo daugiau rimtesnių aprašymų, ypač aktualiomis šių dienų problemomis. Toliau Vytautas studijuos Manhatten College civilinę inžineriją.

Aldona Zailskaitė, gyvenanti icero, Chicagoje, šį pavasarį baigė Maria High School. Belankydama gimnaziją, Aldona laimėjo du metu iš eilės "Latin Award" ir išspausdino eilėraštį "Anthology of High School Poetry". Vyskupo Valančiaus Moksl. Ateitininkų kuopoje du metus ji ėjo sekretorės ir vienus metus pirmininkės pareigas. Laisvalaikį Aldona praleidžia klausydama muzikos, meną studijuodama ir vertindama, poeziją rašydama ir sportuodama. Toliau ji studijuos psichologiją University of Illinois.

WSAS radijo stoties vedėjas ir fotografas p. Petras Pauliukonis.

Linksmas darbas virtuvėj. Stovi k-d: Ramūnas Motekaitis, Raimundas Graudušis, Jonas Pauliukonis. Bulves skuta k-d: Kazlauskas (?) ir Linas Gylys.

Kaukių balius: aš vaidinu sumuštinį. Laima Saldukaitė

PROMETĖJAS

TRIJŲ VEIKSMŲ DRAMA

Korp??? Klumpė vėl pristato graikų dramą su įvairių poetų pagalba. Premjera įvyko SAS vasaros subruzdėjime prie Arielkos. Veikalas parašytas turint mintyje visas mūsų tremties ribotas galimybes teatralinei veiklai, mes tikimės, kad visose mūsų kolonijose, stovyklose ir pastovykėse, miestuose ir Antrame kaime bus paminėtas Prometėjas su atitinkamu orumu, įsijautimu, prakalbomis, vėliavomis, atitinkamomis ceremonijomis ir programa, kuriai siūlome šią dramą.

Nežiūrint kokiu būdu jie susitaikė, viena yra aišku — Prometėjas nenusileido dievams. Per amžius nuo gilios senovės ligi simbolis žmogaus kovos prieš neteisingumą ir jėgos tironiją. Tais senais laikais, kada žemėje nebuvo dar žmogaus, ir vaikščiojo tik slibinai, milžino Krono sūnus Dzeusas sukilo prieš tėvo valdžią ir žaibais bei žemės drebėjimais nugalėjęs milžinus, uždaręs tėvą žemės gelmėse, tapo visatos viešpačiu. Vienintėlis iš milžinų, toli pramatantis Prometėjas su naujais valdovais Olimpe, sotinosi dieviškąja ambrozija, nes jis, būdamas išmintingesnis už patį Dzeusą, pramatė naują dievų pergalę ir kovoje atitinkamoje pusėje. (pause) Jam buvo pavęsta išdalinti gyvūnijai gyvybę saugančias galias. Liūtui jis davė plėšrius dantis; stirnai eiklumą; ereliui akylias akis; žmogui, nuogam, ir beginkliui stovinčiam prieš gamtos galybę, ka duosi? Kaip apginsi jį nuo liūto, jį sušildysi ir pasotinsi? Tada Prometėjas pasipriešino kerštingųjų dievų valiai ir iš dangaus atnešė uždraustąją ugnį. Užsirūstinę dievai jį amžiams prikabino prie akmens ir įsakė plėšriasnapiui vanagui draskyti Prometėjaus širdį. Kas Prometėją išlaisvino, kas paveikė rūstingo Dzeuso akmeninę širdį — nežinia. Tačiau žinome, kad Prometėjas dievams nenusileido ir visiems laikams liko žmonijos geradario ir sukilėlio simboliu.

Vai berneliai raudonskruosčiai,
Jautiški bliovėjai, miego atsižadėtojai,
Valgių valgytojai, narsūs rūkoriai.

Vai, mergelės geltonkasės,
Žodelių eikvotojos, sijonėlių nešiotojos.
Smalos naikintojos.

Pamirškite mezginėlius, jautrias kilpeles,
Mitrias rankeles.
Vai, narsūs bernai, pamirškite dūmus,
Užminkite "makorkas".
Ištempkite ausis, atmerkite akis,
Pasiklausyti, pasižiūrėti,
Auseles pamiklinti,
Akeles paganyti,
Nosytes pakrapštyti,
Sužinoti, apspręsti,
Ką senoliai nuveikė,
Didžius darbus atliko,
Ugnį iš dangaus pavogė,
Dūmą žemėsna atnešė.

Pažiūrėkite ir padūmokite,
Savo ainiams paporinkite,
Kad žmogus sužinotų
Vaikai nepasigestų,
(žinoma, ir ne pro šalį ir į statutą įtraukti)

Prometėjas atvyksta pas džiūgaujančius stovyklautojus

Drambliai neužmirštų,
Katės peles gaudytų,
Repšys Mišiosna važiuotų.
Apie plačius darbelius,
Senolių didelę drąsą,
Dievų baisų kerštą,
Ko nei kelmas neprisimena,
Ką žino tik KLUMPĖ.

PASAKOTOJAS:

Ten toli, kur verda košė,
Ribokaitės maišoma,

BALSAS:

Dievulėliau, kas per košė.

PASAKOTOJAS:

Spinksi ežeras Arielkos,
Su labai maža sala.
Susisukę savo lizdą
Ties labai sausa egle,
Strazda brazda sąjunga.

BALSAS:

Dievulėliau, kas per sąjunga.

PASAKOTOJAS:

Išsižioję alkanai,
Laukia, kol sugaus varpai.
Nes ateina Prometėjas
Dzeuso dovanų nešėjas.

PROMETĖJAS:

Labas vakaras, mažyčiai miško gyventojai.
Iš aukštų dievų Olimpo
Dešimt metų keliavau.
Pora batų sunešiojau,
Ir ūsus užauginau.
Štai esu aš Prometėjas,
Kurio ranka nesudrebėjo žudant
Baisųjį Kroną: kurs pažiūri Dzeusui
Tiesiai akis į akį, ir nemirktelia, kurs neklauso Gilvydžio švilpuko. Štai aš kurs ne iš dievų, bet lygus dievams ir savo išmintimi pranašesnis net už Liulevičių. Štai aš, kurs aplošiau kortom Dzeusą, kurio nykščio slidumą nepastebėjo net ir Tūzas Zubinas.

BALSAS:

Nu, bet tu per ilgai kalbi, duok, ką atnešei ir, savaime aišku, visų pirma man.

BALSAS:

(tęsia)

Jei kas man leistų būt pačiam,
Ir mano būt valia,
Tada pasaulyje plačiam
Norėčiau gimt pele.
Su diplomatija blaivia
Prie jūs budrių akių,
Pragrauščiau skylę net laive,
Kuriuo net pats plaukiu.

PROMETĖJAS:

Nu, gerai Repšy, dovanas tai dalinsiu, bet pele būti tik ne tau. Dovanosiu štai ką;
Bogutaitei aukso balsą,
Bogutaitei jaučio klausą,
Kad galėtų klykt į ausį.
Savo brolī net prašaukti.
O Remigijui palengvint
Referatą parašyt

Duosiu tokią mašinėlę,
Kad iš knygos nurašyt.
Mūs Gedeikai sviedinuką,
Kad pasiųstas priešo pusėn,
Nebegrįžtų jo trukdyt.
O Vidutei tokį šaukštą,
Musei kritusiai lėkštėn,
Ją galėtų išgraibyti.

BALSAS:

Dievulėliau, kas per musė.

PASAKOTOJAS:

Ir Prometėjas davė:
Vandeniui šlapumą.
Orui orumą.
Šalčiui šaltumą, Plaučiam vėžį.
Druskai sūrumą, meilei kartumą.
Baltui baltumą, Batei grandietį.
Bačkai tuštumą, ledui slidumą.

PROMETĖJAS:

O tau, žmogau, aš duosiu nugarai uždengti—

BALSAS:

Šaltai, šaltai, Prometėjau...

DZEUSAS:

Esu dangaus dievų vyriausias Dzeusas, ir mano žodis yra visa lemiantis — šiandieną man skauda pilvą.

PROMETĖJAS:

(į šalį)

Aš irgi jo žmonos blynus valgiau Olimpe, bet mano pilvas stipresnis.

DZEUSAS:

Bet tu, Prometėjau, jų kasdien nevalgai ir tau nerūpi stovyklos reikalai — šiandien man skauda pilvą, kaip ir kiekvieną dieną.

BALSAS:

Dievulėliau, kas per blynai.

DZEUSAS:

Negaliu pakęsti, kai visi džiaugiasi, o man vienam graudu ir liūdna. Tegul žmogus kenčia, kaip ir aš. Neduok jam nieko Prometėjau, aš tau įsakau. Tai sakau aš, žaibų svaldytojas, Dzeusas, visų dangaus galybių viešpats.

ŽMOGUS:

Aš nieko nežinau, aš nieko neturiu,
Brendu per tuštumą be jokių žiburių,
Aš nuogas, kaip ruduo,
Per juodą dykumą tylėdamas einu.

GALAS PIRMO VEIKSMO

ANTRASIS VEIKSMAS

PRANEŠĖJAS:

Matėme konflikto užuomazgą: veikėjai pristatyti: žmogus Prometėjas, Dzeusas. Dramatinė situacija tempiasi, nes Dzeuso žmona vėl maišo pietus ir šio veiksmo eigoje Dzeusas dar turės valgyti blynus. Tai likimo ranka, kuri stipresnė net ir už visą Olimpą; tai ranka, kuri diriguoja visatos ateitį ir šių eilučių autorius. Matysime apskurdusį žmogų, didingą Prometėjaus gailestį, jo garsų žygį, ir Dzeuso šeimynines problemas.

PROMETĖJAS:

Matau aš žmogų valdybos užguitą ir blaškomą, it rudens lapus. Žvarbus lietus jam plauna nuogą skūrą ir vėjas draiko batų šniūrelius.
Pasaulio širdyje žaizda, kuri negyja
Žiūrėkime, kokie vargai žmogų praryja.

PRANEŠĖJAS:

Lėlė pametė batus, Baškauskaitė akinius,
Zipas pametė benzinką, Liutkui pinigai pra-
/dingsta.
Auksė Petro nepaguodžia, Vida degesius
/užuodžia,
Migis kryžiaus kelią eina, Pranas šau-
/niai traukia dainą.

BALSAS:

Dievulėliau, kas per daina.

PRANEŠĖJAS:

Kas išgelbės žmogų nuo bedugnės krašto?
Kas jam duos jaučio ragus,

Kaukių baliaus kostiumų konkurso laimėtojai: k-d: Romas Kalinauskas — mergina, Angelė Jankūnaitė — beatnikė, Danutė Barųnaitė — katė, Rimgaila Salytė — baidyklė, Linas Giriūnas — generolas.

Liūto nagus,
Leopardo taškus,
Ir vieną ramią naktį?

BALSAS:

Dievulėliau, kas per šviesios naktys,
Ir kas plačių padangių per aukštumas?
O žvaigždės, žvaigždės didelės ir mažos,
Taip žiba, net graudu, Dievuli mano.

PASAKOTOJAS:

Tylėk, čia vaidinimas vyksta.

ŽMOGUS:

Mano vargas, mielas dėde, iš tikrųjų akį rė-
/žia,
Lyg žadėjai lašinių, bet turiu kitų geidų,
Ir pasiūlymą tarp jų.
Iš tų, kurie žino, girdėjau, ir gal net
/sapnuose regėjau,
Kur dieną baliukus kelia, laisto nuosta-
/bią žolelę,
Kur šimtas musių be sparnų.
Kunigunda ir Visgunda, Salomėja Darata,
Iš stovyklos išspirta, ir garbingoji Kotryna.

PRANEŠĖJAS:

Ar jūs žinotę, kad ligi 1034 Lietuvoje buvo 22 krašto apsargos ministerių, 19 vyriausio štabo viršininkai ir 7 kariuomenės vadai?

ŽMOGUS:

Ta žolelė perprasta; bet jos nuostabia galia
Troškulį numalšinsi,
Alkį pasotinsi,
Kūną apdengsi,
Visas bėdas išvarysi.

DZEUSAS:

Tvarkos ardytojau žmogau,
Ar drįsai geisti mano taboko?
Man aiškūs tavo kėslai — tu nežinai, bet aš su skaudančiu pilvu, turiu teisybę pripažinti: mano moba liūdnus blynus kepa.
Naktimis Olimpą patruliuoja,
Visus kelius užblokuoja,
Tik man išeit neleidžia,
Kitus poroms išleidžia. Tik ne mane.
Ir man telieka vienuma,
ir smilkstantis taboko dūmas.
Džiaugsmu šituo dalinsiuosi su niekuo,
Jei nori imki mano bobą.

PRANEŠĖJAS:

Pranešame, kad Olimpo sodininkystės kombinato žemėse iškrito trys coliai vandens. Rajono vykdomojo komiteto pirmininko nuomone, šiais metais bus geras tabako derlius.

ŽMOGUS:

Taboką pasodinsi,

PROMETĖJAS:

Lapą išauginsi.

ŽMOGUS:

Makorkę susuksi.

PROMETĖJAS:

Netrukus nutuksi.

ŽMOGUS:

Dūmą užrūkysi.

PROMETĖJAS:

Ir minties įgysi.

ŽMOGUS:

Dūmą įtrauksi.

PROMETĖJAS:

Ir plaučių vėžį gausi.

ŽMOGUS:

Dūmą išpūsi.

PROMETĖJAS:

Musę uždusinsi.

PROMETĖJAS:

Matau aš vargšą žmogų, žinau, ko jam
/trūksta,
Nudžiausiu tą lapą.

DZEUSAS:

Girdėjau, ką jie šneka. Ir vis dėlto nedorėlis išdrįso!

ANTRO VEIKSMO GALAS

TREČIAS VEIKSMAS

PRANEŠĖJAS:

Matėme, kad Prometėjas, išvydęs žolelės galybę, ir žmogaus menkystę, pažadėjo ją nukniaukti. Praėjo dešimt metų, bet Dzeuso budrumas nugalėjo visas Prometėjaus klastas ir Prometėjas vis negrįžta su žolele. Tačiau vieną dieną Olimpo krosnis susprogo...

BALSAS:

Dievulėliau, kas per stebuklas.

PRANEŠĖJAS:

Ir Hera blynų nekepė. Dzeusas negavęs blynų, privalgė Wheaties pusryčiams ir pajutęs tokį pilve palengvėjimą vakariop išdūmė iš Olimpo. Prometėjas, irgi negavęs blynų nujautė, kas atsitiko. Išnaudodamas progą įsiveržė į tabokos daržėlį ir išsinešė pakelį Lucky Strike.

PROMETĖJAS:

Štai žolelė išganinga rankose,
Štai žolelė išganinga lūpose,
Mokykis, žmogau, kaip užsidegti,
Didžią dovaną kaip išnaudoti.
Tik atsimink niekada neužsidek filtro
/pusės.

DZEUSAS:

Nesuprantu, kaip Prometėjas galėjo apeiti visus balvonus, kurie dieną naktį saugo mano tabokos daržėlį. Net ir man pačiam einant naktį namo, šiurpas nugarą perbėga, kai Egidijus su batareikia į akis pašviečia.

ŽMOGUS:

Aš šios žemės nevertingas žmogus,
Giliai išreiškiu gilius jausmus.
Ir lieku amžinai dėkingas, Prometėjau,
Kad tu, ne aš, nakties tamsoje drebėjai.

PROMETĖJAS:

Žmogau teisus esi,
Naktis baisi.
Kai prie dangaus vartų stovėjau,
Į slibino ugnį žiūrėjau,
Girdėjau jo alsavimą siaubingą,
Sužinojau, ką reiškia
Turėti valdžią rūpestingą.
Prisimenu stovėjo Cerberas Gilvydis,

DZEUSAS:

Kas tą baisybę apibūdins.

BALSAS:

Dievulėliau, kas per baisybė.

PRANEŠĖJAS:

Cerberas tai niekuomet nemiegantis šuva, su trim galvom ir smako uodega. Visus jis įleidžia į pragarą, bet nė vieno neišleidžia lauk.

PROMETĖJAS:

Irena, Irena,
Savo šypsniu švelniu,
Savo žodžiu meiliu,
Suviliojo beveik mane, Prometėjų.

BALSAS:

Dievulėliau, kas per liežuvis.

DZEUSAS:

Jei ne mano boba,
Jei ne mano sopa,
Nesėdėčiau naktį namie.
Ir mėnulio šviesoj
Paslaptingoje tyloj
Irenos globoj,
Gaivinčiau susenusią sielą.

PRANEŠĖJAS:

Sirenos gyveno jūros saloj ir savo dainomis vilioja jūreivius pražūčiai.

PROMETĖJAS:

Prisimenu aš Bachantes...

PRANEŠĖJAS:

Bachantės buvo vyno dievą Bachą garbinančios mergaitės, kurios lakstydamos pievomis ir miškais, klykdamos ir rėkdamos niekam ramybės nedavė.

PROMETĖJAS:

Prisimenu aš Bachantes,
Bachantė Radvilaitė,
Bachantė Bogutaitė,
Jos prie stalo visad raitės,
Stalą mušdamos peiliu,
Šaukia, šaukia net klaiku!

DZEUSAS:

Gana tuščių kalbų,
Gana kvailų dejonių
Reikalas aiškus,
Dūmas pavogtas,
Tvarka suardyta.
Nuodėmė papildyta,
Turi būt atlyginta,
Žiauriai nubausta.

PRANEŠĖJAS:

Ir užsirūstino tamsus dievaitis,
Žaibais suskaldė visą dangų,
Virtuvėj trenkė į puoduką brangų.

DZEUSAS:

Bausmė baisi ne dovanotina
Prometėjau, už šį žygį kentėsi per amžius,
Diaboliškas kančias.
Tave aš saloj pririšiu,
Kol saulė ūsus tau nudegins
Per amžius ginčysies su Repšiu,
Dažnai tas tave pragraudins.

PROMETĖJAS:

Bausmė baisi, bet gal ištesėsiu,
Laimė klaiki, bet gal nugalėsiu.
Man ūsų nereikia.

DZEUSAS:

Be ūsų gali apsieiti, bet kaip bus su Repšiu? Apsvarstyk, Prometėjau, apgalvok, pamąstyk. Padarykime biznelį tokį: Jei kas rytą man pečiuką susprogdinsi, ir man blynų valgyti nereikės — ir man pilvo nesopės, didžią bausmę dovanosiu, didį kerštą aš pamiršiu. Į Olimpą tave įkelsiu. Sakau aš, Dzeusas, visų dangaus galybių viešpats.

PROMETĖJAS:

Man nereikia tavos malonės,
Kai su Kronu dar kalbėjau
Lemtį šitą pramačiau.
Šalin visos abejonės
Aš sau kančią parinkau.
Heros blynai neblogoki
Jie patiko man labai.
Metų yra milijonai,
Ir Repšys keps neblogai.

GALAS.

VISOKIŲ DAINŲ PRISIDAINAVOM; VISOKIŲ PRISIMINIMŲ PRISIRINKOM

ALDONA MASILIONYTĖ

Tolumoj girdis aitrus švilpukas. Už minutės, kitos, visas švilpukų orkestras pasigirsta po Pranciškonų sodybą — tai vadovybės "sekstetas" šaukia stovyklautojus į darbą. Apsuptas pievomis ir miškais, aptvertas akmeninėm sienom, šis Tėvelių parkas vėl paplūsta jaunimu, Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Rytų Apygardos stovyklautojais. Rugpiūčio 10 d., saulei nusileidus, švilpukų uvertūra neoficialiai paskelbia stovyklos pradžią, šaukadama visus į susipažinimo vakarą.

O mes, sugūžėję į Kennenbunkport, Maine, vos spėjome apsitvarkyti, kada mums buvo duotas ženklas, (švilpukas) jau šaukė į pirmą stovyklinį vakarą. Mums susirinkus, MAS Centro Valdybos Įgaliotinis, ponas Antanas Vainius Sr., pristatė vadovybę ir paskatino mus gražiai ir lietuviškai praleisti šią stovyklą. Po oficialaus stovyklos atidarymo buvo šokiai. Naujai pristatytas komendantas, Antanas Vainius Jr., kartu su meno vadove, Jūra Gailiušyte, tik skubino keisti šokių muzikos plokšteles ir bandė mus tarpusavy supažindinti. Prasidėjo šokiai su tradiciniu "Snowball" ir toliau nuaidėjo ne vien tango, bet ir valsas, "twist", ir neviena raguč'ų polka. Irena Sandanavičiūtė, mergaičių vadovė, ir Kęstutis Girnius, berniukų vadovas, abu sėdėjo tarp moksleivių ateitininkų, nežymiai akį užmetę ant savo globotinių. Linas Baškauskas, sporto vadovas, ir Marytė Gailiušytė, dainų mokytoja, svarstė, kiek talentų atras šių stovyklautojų tarpe.

O mes, stovyklautojai, susipažindami, irgi sužinojome porą dalykų. Susiskaitę nustebome, kad esame tik du tuzinai — 24. Nors mūsų nedaug, tačiau dvi sekančios savaitės parodė, kad turėjome progos arčiau susigyventi. Skaičius mūsų nedidelis, bet pagal vietoves labai margas. Pamatėme, kad mūsų yra iš visur: iš Brooklyn ir Queens, New York: iš Dorchester, Brighton, Boston ir Brockton, Massachusetts; iš Springfield ir Philadelphia, Pennsylvania; iš Branford, Connecticut; iš Baltimore, Maryland; iš Dayton, Ohio; iš Washington, D. C. ir net tolimos Mirimar, Florida ir Montreal, Canada. Mūsų rinktinė grupė, daugiau ar mažiau, taip ir pasidavė stovyklavimui ir vadovybei.

Dr. V. Giriūnienė, mūsų stovyklos globėja, dėjo visas pastangas, kad mes galėtume kuo naudingiau ir linksmiau praleisti stovyklos dienas. Pirmos savaitės bėgyje ji pravedė mergaitėms pašnekėsį apie moralines ir fizines subrendimo problemas. Tą patį rytą berniukams buvo atskiras pašnekėsys, panašiai pravestas kun. S. Razmaus. Iš šių pasikalbėjimų visi pasisėmėm naujų idėjų ir turėjome progos savo problemas iškelti viešai.

Kasdieninė programa būdavo vis nauja. Vadovybė stengdavosi išspausdinti naujų ir nelauktų tvarkaraščių, o ir lietus dažnai "paįvairindavo" programą.

Kas dieną būdavo įprastos ryto "kančios": kėlimasis, įkiri mankšta ir pasirengimas pasirodyti publikoj. Paskiau vėliavos pakėlimas ir Šv. Mišios. Apetitas greit surinkdavo visus prie pusryčių, ir taip, ne vien gerą valandą praleisdavome bevalgydami, bet užsiskaninimui ir padainuodami. Papusryčiavusi vadovybė parinkdavo vieną iš stovyklautojų būti tai dienai "komendantu", ir tat, vienas iš mūsų berniukų, su švilpuku rankoje, pakeltas į vadovą. galėdavo džiaugtis dienos privilegijomis ir problemomis. Dienos "komendantas" prisidėdavo prie vadovybės "seksteto" ir siųsdavo mus į patalpas tvarkytis. Netrukus vėl grįždavome dalyvauti paskaitose.

Pirmą paskaitą mums skaitė prof.

Mes norim valgyt

Jakšto - Dambrausko minėjimas.
Skaito Laima Saldukaitė
Kennebunkport, Me.

dr. A. Salys tema: "Nagrinėjimas lietuvių dainų": Vėliau ši paskaita buvo trumpai apibūdinta Vytauto Koncės: "Paskaitininkas papasakojo, kaip dainos prasidėjo, kaip jos keičiasi, laikui bėgant, ir pagaliau pranyksta, o jų vieton yra sukuriamos naujos dainos. Buvo išaiškinta, kaip tos dainos yra sukurtos ir kaip paprasto kaimo gyvenimo dalykai jose yra simbolizuoti." Tėvas B. Grauslys turėjo du pašnekėsius: Pirmas buvo "Moralinis elgesys", kuriame buvo išaiškinta sąžinės balsas; antrame buvo papasakota skudučių istorija, jų vartosena, ir buvo pademonstruota skudučių muzika. Dr. Br. Radzivanas mums vieną rytą kalbėjo apie girtuokliavimą. Jis išaiškino alkoholio kenksmingumą ir stipriai patarė jo vengti. Paskaitą apie "žmogaus didybę" skaitė dr. J. Girnius. Jis pabrėžė, kad kalbėti apie žmogaus didybę, tai yra taip pat kalbėti ir apie jo mažybę. Prof. dr. A. Klimas mums nagrinėjo klausimą: "Ar reikia dirbti dėl pavergtos tėvynės? Kodėl ir kaip?" Mes buvome anksčiau rašę rašinėlius šiuo klausimu, ir dabar buvo įdomu palyginti profesoriaus mintis su mūsų. Profesorius pasakė, kad kiekvienas iš mūsų turi šią pareigą, nes tik mes. laisvi, galime kalbėti už Lietuvą ir skleisti jos vardą.

Ir mes. patys stovyklautojai, pasiruošėm diskusijoms. Rimgaila Salytė parašė referatą "Ateitininkų šūkis — Visa atnaujinti Kristuje". Dalia Jasaitytė referatą apibūdino: "Referatas išaiškino Ateitininkų šūkį. Šūkio prasmė išsiskleidžia trijuose jo žodžiuose. Jie kalba apie Kristocentriškumą, Visuotinumą ir Apaštališkumą". Referatas "Rūkymas ir jo žala" buvo parašytas Remigijaus Balčiūno. Jis stipriai pabrėžė, kad rūkymas daro didelę žalą ir žmogaus sveikatai ir piniginei. Buvo suruoštos diskusijos apie "steady dating". Visokių nuomonių buvo pareikšta ir visokių klausimų iškelta, bet rezultate buvo nutarta, kad eiti "steady" neapsimoka.

Atlikę šią protinę mankštą, keliaudavome tolyn į dainų pamoką. Pakartojom senas dainas, paniūniavom naujas, išmokom naujų. Ką ne ką, bet Ateitininkų Himną dabar jau tikrai mokam!! Su Marytės Gailiušytės pagalba mergaitės susiorganizavo ir oktetą. Pasirodė dainininkės per talentų vakarą, o kadangi turėjo tokį pasisekimą, tai jos vėl dainavo paskutinio vakaro programoje. Okteto dalyvės buvo: Dana Barūnaitė, Teresė Durickaitė, Loreta Lopezaitė, Aldona Masilionytė, Danutė Muraškaitė, Laima Saldukaitė, Rimgaila Salytė ir Birutė Šaulytė.

Po dainų. kurios, pagal Petrą Sandanavičių, "gerklę išvalo" ir todėl yra svarbios, stovykla žygiuodavo pietauti.

Lėkštės tuščios, stovyklautojai pilni, o tvarkaraštis siunčia visus į pajūrį. Bet dažnai būdavo, kad lietus visai ištirpdė rašalą ant šios programos dalies, o jei kada pasiekdavome paplūdimį, tai ir smėlis, ir vėjukas, ir šaltas vanduo atrodydavo mieli. Kai kurie iš stovyklautojų kopė ant akmenų, Atlanto apsuptų; kiti keliavo į kitą pusę, pasmaližauti į "Snack Bar". Taip laikas ir bėgo prie vandens, o mes grįždavom prie pavakarių ir sporto. Prisikimšę pyragaičių ir pieno, žaidėm tinklinį, kvadratą ir "softball". Visai nepergreitai ateidavo ir vakarienė. Rinkdavomės į valgyklą paskutiniam pasikapstymui prie maisto — tos pačios kalbos ir dainos lydėdavo mūsų kąsnius.

Pavakarieniavus ir vėliavą nuleidus, mus slėgė dvi problemos: vakaro programai parengti patalpas ir patiems pasirengti. Mūsų salė, mistiškai ir paslaptingai apšviesta iš po spalvotais popieriais uždengtų šviesų, ir žvejų tinklais išdengtom sienom, porą kartų padarė tikrą sensaciją!

Vakare būdavo progų progelių visiems pasireikšti. Tuėjome visokių šokių, o ypač naujiena buvo "suktukas" (Twist Paty) ir maskarado šokiai. Kokių čia nebuvo kostiumų! Angelė Jankūnaitė, vaizduojanti "beatnik", visai įtikinančiai atrodė. O mūsų jauniausias stovyklautojas, Linas Giriūnas, stropiai pasiruošęs, net su šalmu, buvo tikras kareiviukas. Buvo ir maisto, ir baidykilių, ir gyvulių ir,žinoma, berniukų "mergaičių" ir margaičių "berniukų".

Pora vakarų buvo lietuviški šokiai ir žaidimai: malūną visaip bandėm šokti, o paskui ir žiedą dalinom.

Taip pat buvo pora iškylų į gamtą: viena į pajūrį, kita į "boathouse". Šie pasivaikščiojimai buvo lydimi mūsų dainų, akomponuojant arba Lino Baškausko akordeonu, arba Vito Šeškūno gitara. Visokių dainų pridainavom; visokių prisiminimų prisirinkom. Buvo ir laužas. Kepėm dešreles, lupom apelsinus, o paskiau visi, susėdę aplink ugnį, vėl dainavom ir džiaugėmės tyru dangumi, žvaigždėmis ir uodais.

Buvo ir rimtų vakarinių programų. Turėjome Jakšto - Dambrausko mi-

Kepame dešreles: k-d: Birutė Šaulytė, Teresė Durickaitė, Loreta Lopezaitė, merg. vadovė — Irena Sandanavičiūtė (?), Viktoras Sajauskas.

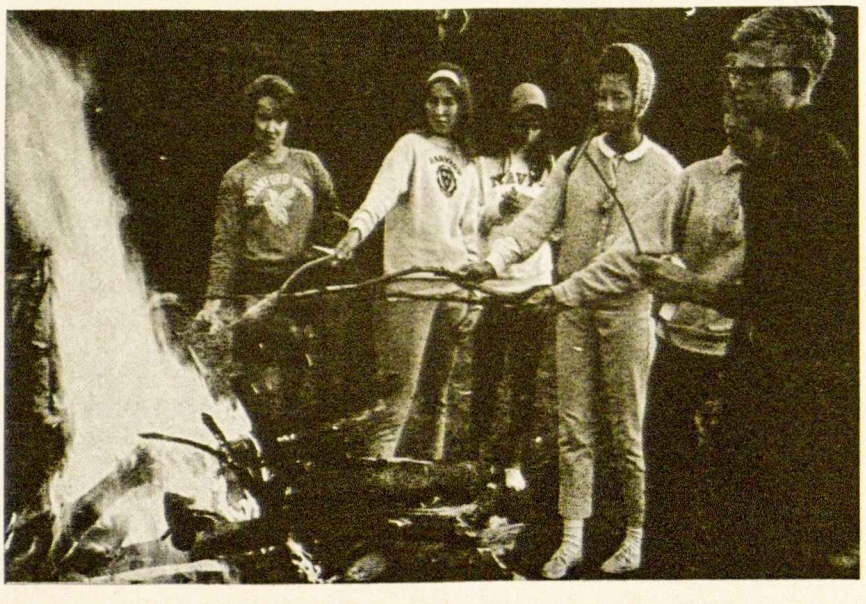

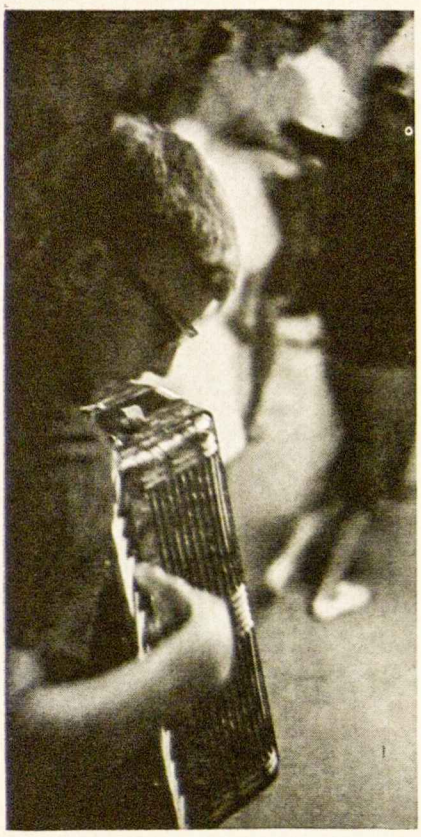

Akordeonistas Liņas Baškauskas 1963 MAS RA Vasaros stovykla — Kennebunkport, Me.

nėjimą, kuris buvo išpildytas pačių stovyklautojų. Nagrinėjom šio rašytojo praeitį, mokslą ir kai kuriuos veikalus. Taip pat dalyvavome ir partizanų vakaro programoje. Tyla, susikaupimas lydėjo mūsų stovyklautojų būrį nuo stoties prie stoties, pagerbti mūsų partizanus. Tik rožinio malda nušlamėjo per miškus..

Nuo kasdieninės programos buvome nuklydę tik porą sykių. Rugpiūčio 20, visa diena buvo pašvęsta sporto šventei. Bėgom, rutulius stumdėm, diską mėtėm, bandėm šuolius į augštį ir į tolį, mėtėm ietį. Be šitų buvo ir plaukimo lenktynės, nardymas ir šokimas nuo tramplyno. Mes nemažai pasinaudojom Tėvų Pranciškonų naujai pastatytu baseinu! Pasiskirstę į komandas, žaidėm tinklinį, ir visos šios rungtynės baigėsi, kai visi lėkėm žiūrėti lauko teniso turnyro. Čia, gerai pabėginėję po teniso aikštę, atsirado ir laimėtojai: I vieta — Vitas Šeškūnas; II vieta — Viktoras Sajauskas. Tą patį vakarą turėjome premijų įteikimą. ir sporto šventei sportiškai užbaigti, šokius. Išrinktas geriausias sportininkas, Romas Kaliauskas; geriausia sportininkė, Dana Barūnaitė. Antrą ir trečią vietą iš berniukų nusinešė Remigijus Balčiūnas ir Vytautas Koncė; iš mergaičių — Aldona Averkaitė ir Teresė Durickaitė. Mes, visi sportininkai, prisirinkome kaspinų už savo darbą, o mūsų geriausiems sportininkams teko net laurų vainikai.

Turėjom ir kitą ypatingą dieną, tik ši buvo skirta susikaupimui ir rekolekcijoms. Rugpiūčio 22 d. Tėvas K. Bacevičius pravedė mumes dienos programą: pasakė tris pamokslėlius — apie apaštalavimą, Šv. Mišias ir apie gerą pavyzdį. Po pietų kalbėjome rožinį prie Liurdo, ėjome kryžiaus kelius. Buvo duota mums daug progų pamąstyti ir susikaupti šioj ramioj aplinkoj. Diena buvo ypatingai graži, ir malonus oras veikė mūsų nuotaiką. Vakare buvo išpažintis, ir diena užsibaigė palaiminimu.

Taip bėgo stovyklos dienos, ir mes, vis žygiuodami pirmyn ir atgal pagal tvarkraščius, net nepastebėjome, kad ir dienos žygiuoja su mumis. Bestovyklaudami ėjom ir turistų pareigas — aplankėme "Shooting Rock" ir "York Beach".

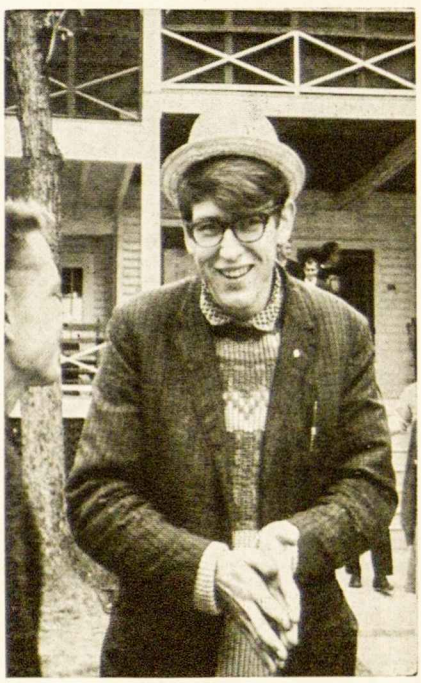

1963 MAS RA Vasaros stovykla — Kennebunkport, Me.

Atradę minutę kitą tarp tvarkaraščio eilučių, spėjom išspausdinti laikraštėlį "Verta Atsiminti". Redakcijos oktetas (ne tas pats, kuris dainavo) rinko, rašė ir išspausdino net du laikraštėlio numerius, kuriuose buvo įamžinti visi "pamiršti atsiminimai", kaip vienas stovyklautojas išsireiškė.

Iš mūsų dviejų tuzinų stovyklautojų išriedėjo nemažai ir talentų. Buvo "Ateitininkiškų ir lietuviškų žinių žinojimo konkursas", kuriame pasireiškė sekantieji: I vieta — Vytautas Koncė; II vieta — Saulius Girnius; III vieta — Birutė Šaulytė, Pranas Ąžuolas, Andrius Eiva ir Remigijus Balčiūnas; pagyrimus gavo: Romas Kalinauskas, Ladas Giriūnas, Dana Barūnaitė, Vitas Šeškūnas ir Algis Senuta. Taip pat buvo ir dailaus skaitymo konkursas. Visą vakarą skaitytojai pasakojo legendas, pasakas ir skaitė eilėraščius. Jame pasižymėjo šie stovyklautojai: I vieta, iš jaunesniųjų, — Petras Sandanavičius; iš vyresniųjų — Marytė Sandanavičiūtė ir Rimgaila Salytė; II vieta — Aldona Masilionytė ir Danutė Muraškaitė; III vieta — Ladas Giriūnas ir Andrius Eiva. Vieną rytą, sušaukti į klasę, rašėm rašinėlį: "Ar reikia dirbti dėl pavergtos tėvynės? Kodėl ir kaip?" Beprakaituodami rašėm visą valandą, o vėliau sužinojome, kad šie iš mūsų buvo laimėtojai: I vieta — Dana Barūnaitė ir Marytė Sandanavičiūtė; II vieta — Andrius Eiva; III vieta — Ladas Giriūnas ir Saulius Girnius. Pagyrimus gavo Aldona Masilionytė. Algis Senuta ir Rimgaila Salytė.

Paskutinį vakarą išsirinkome ir "Miss M. A. S.". Laima Saldukaitė, Danutė Muraškaitė ir Teresė Durickaitė buvo išrinktos kandidatės; o iš jų per paskutinius šokius vainikavome Danutę Muraškaitę "Miss M. A. S."

Taip ir skrido dienos, kol pagaliau išaušo paskutinis rytas. Šis jau kitoks...

Tik aidas tų šešių švilpukų skraido po miškus, ir tvarkaraščio tik klijų pėdsakai bežymi ant durų. Apsuptas pievomis ir miškais, aptvertas akme-

Susimąsčiusi Jūra

ninėm sienom, šis Tėvelių parkas jau apleistas stovyklaujančio jaunimo; aikštės tuščios, takai tušti, ir tiktai vėjas švilpia saulei nusileidus.

O mes, paskutiniam rytui išaušus, stveriam viską, o laiko tiek mažai! Stovykla baigias; MAS Centro V-bos Įgaliotinis p. Antanas Vainius Sr. taria paskutinius atsisveikinimo žodžius, išdalina knygas pasižymėjusiems stovyklautojams. Mūsų du tuzinai, gyvenę kartu virš tuzino dienų, dar nepabėgam; lauke sustoję niūniuojame stovyklos dainas. Valanda, kita praslenka, ir stovyklautojai jau skirstosi; ir stovykla jau praeityje. Sudiev, draugai, iki pasimatymo ar Dainavoj ar kur kitur...

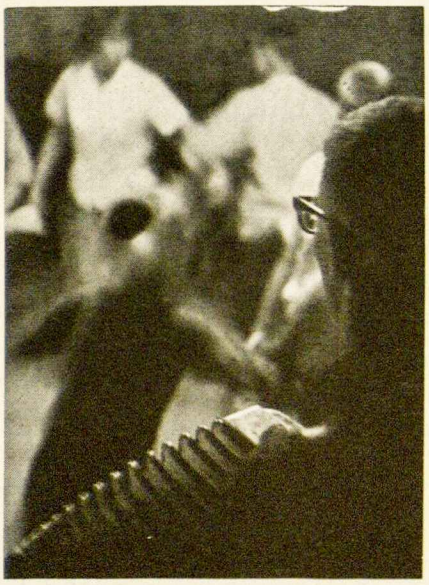

STOVYKLAUJAM SAN BERNARDINO KALNUOSE

Los Angeles moksleivių ateitininkų Maironio kuopos stovykla

Vidmantas Ąžuolaitis

Jau antrus metuse toje pačioje vietojet, gražiuose San Bernardino kalnuose, Los Angeles moksleiviai ateitininkai stovyklaujame. Šiais metais mūsų stovyklos vyriausia vadovė buvo D. Polikaitienė. Sporto vadovas p. Motiejūnas, o piešti mokė mus Nijolė Skaudrytė. Pažadinti pusė aštuonių skubėdavome keltis apsiprasti ir apsirengti. Norėdavosi dar po lovą pasivoliot, bet stovyklos tvarka buvo nepakeičiama. Taigi atsikelę bėgdavom į rytinę mankštą. Ją baigę, truputį apsitvarkę, sėsdavome valgyti pusryčių ir tur būt nesuklysiu sakydamas, kad šis punktas visiems geriausiai patikdavo. Papusryčiavę ir Linui mus visus saldžiai pajuokinus, kas nedalyvavo stovyklos programoje, eidavo į kalnus, kur susiradę gražią kalnų panoramą, sėsdavome Nijolės priežiūroje piešti. Laikas bėgdavo greitai, nes Nijolė kiekvieną dieną duodavo mums ką vis dar nežinomo. Grįžus iš kalnų, priešpiečiai būdavo ypatingai skanūs. Pusė dviejų mes eidavome į baseiną maudytis, ten p. Motiejūnas vienus mokė plaukti, kitus, kaip teisingai į vandenį šokti, pravesdavo plaukimo varžybas. Ir neduok Dieve, jeigu kam nors tekdavo stovyklos drausmei nusikalsti ir nebūt baseine, tai didesnės bausmės niekas nebūtų sugalvojęs. Grįžę iš baseino ir suvalgę pavakarius, sėsdavom pašnekesiam, kuriuos pravesdavo ar tai vadovė p. Polikaitienė ar svečiai p. Puškorienė, p. Puškorius: istorinėmis, religinėmis ir ideologinėmis temomis. Per tą laiką vieni pailsėdavome nusnūsdami, kiti įsijungdavome į pašnekesį, bet vis tiek jie buvo įdomūs ir mums visiems labai naudingi. Pašnekesiams pasibaigus, bėgdavome žaisti tinklinio, krepšinio ar kitų žaidimų. Po vakarienės turėdavome vakaro programą, kartais prie laužo, kartais viduj: vaidindavome, skaitydavome bei deklamuodavome eilėraščius ir dainuodavome. Ir taip ne tik dienos, bet ir visos savaitės laikas prabėgo tartum viena diena. Bet svarbiausias mūsų stovykloj įvykis buvo tai Jo Ekscelencijos vyskupo V. Brizgio atsilankymas. Jis tiesiai iš aerodromo atvyko pas mus apie 2 valandą, dalyvavo mūsų stovyklos uždaryme, pasakė mums kalbą, drauge su mumis valgė vakarienę, su mumis šnekėjo. Mes už tai Ekscelencijai esam labai, labai dėkingi.

Iš Los Angeles moksleivių stovyklos

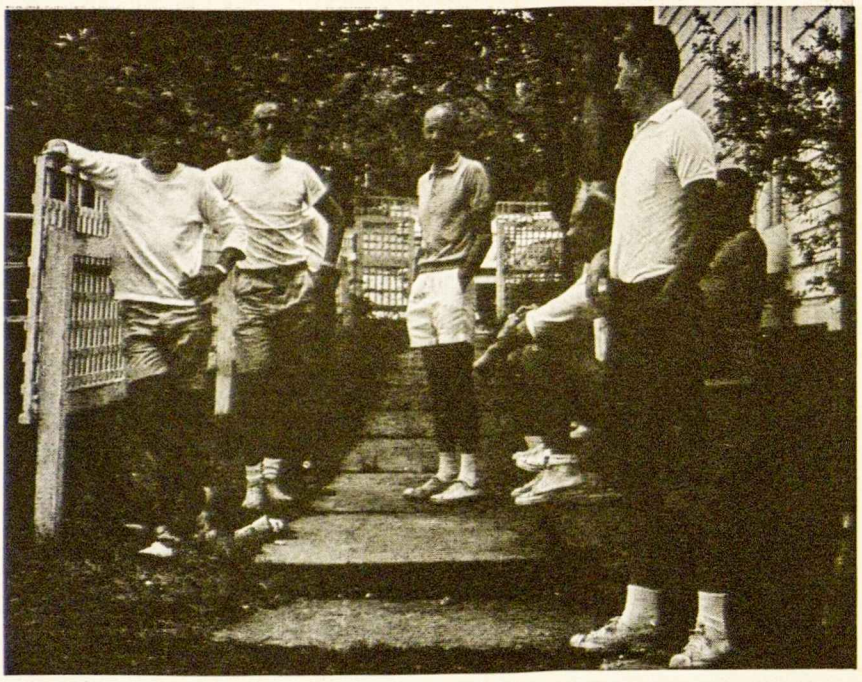

Stovyklautojai...

IŠ PIRMOS SAVAITĖS SAS STOVYKLOJE

Apmąsčiau ir nusprendžiau, kad dauguma iš Jūsų jau žinote, kad šių metų ateitininkiškos studentijos stovykla truko net dvi ilgas savaies prie melsvų Arielkos vandenėlių. Tai visų studentų garbinama, bet neaišku, kiek gerbiama, vieta. Truputį daugiau šunybių ir galėsime užtraukti "Paskutinį sekmadienį..."

Kas link tvarkos — tai nesitikėtina. Jau pirmą dieną komendantas griebė merginas už tai, kad jos, bediskutuodamas laisvas temas ežere, pavėlavo į Jono paskirstytas diskusijas. Nė nesvajojo fuksės, kad trenks perkūnas tokioje giedroje!

Nors vėliau jau ir nebesivaikė Antanas stovyklautojų po ežerą diskusinių būrelių metu, tačiau stipriai baudė nepamaldžiuosius, naktibaldas ir panašios kategorijos žmones. Dėl to ir yra išsireikšta, kad stovykla šiais metais pasisekė!

Paskaitos buvo įvairaus pobūdžio. Laikotarpis siekė nuo pat Mindaugo laikų iki šios dienos Visuotinio Bažnyčios suvažiavimo. Tame tarpe paliesti rasiniai mitingai Washingtone, individas visuomenėje ir jo politinės teisės.

Po ilgos, sunkia programa apkrautos dienos kiekvienas jausdavosi užsitarnavęs nuvykti į merginų baraką ir puikiai praleisti vakarą. Kai pirmą kartą susitiko nepažįstami veidai ir atnaujino draugystės ryšius seni kolegos, tai antrą vakarą salėje nebe tik nešoko, bet gulėdami dainavo, gėrė svaiginantį "pepsi" ir kai ką krimto. Sekantį vakarą teko susikaupti ir pagerbti už tautos laisvę žuvusius sūnus.

Bet argi paslaptis, kad studentai ne iš rimtųjų; tai kitą vakarą ir vėl prapliupo salė juokais, kai garsioji Korp! Klumpė su pasižymėjusiais aktoriais pristatė Prometėjų. Neapsilenkė ne Dzeusai ir su savo teisėmis: šokdino stovyklos pažibas ir įteikė joms klumpiškus bilietus.

Pagaliau atėjo ir kančios vakaras. Jauniausieji stovyklautojai tarnavo savo pensininkams viešpačiams, o vakaro metu po sukilimo kukurūzuose atsirado ant lieptelio. Čia viešpačiai ėmė purvo vonias penkiolikos pėdų gilumoje, o fuksai sėdėjo ant kiaušinių ir minėjo dzingu-lingu.

Pagaliau po veiksmingų ceremonijų pradėjo ir anie sunkų, įdomų ir kai kuriais atvejais neapribotą studentišką gyvenimą.

Pirmos savaitės stovyklautojai ir savaitgalio svečiai apturėjo paskutinius šokius sekmadienio naktį — iki pat pirmadienio ryto.

Negalima praleisti nepaminėjus fakto apie tinklinio varžybas tarp New Yorko "vištvanagių" ir Urbanos "viščiukų". Nors už Urbaną galvą guldė ir daug narsų vyrų, nors Urbanos "rėkiančiųjų merginų" komanda ir balsus prarado, New Yorkas ant jų nesusimylėjo. Dėjo per tinklą ir laimėjo!! Čikaga, visur paklusni, nusilenkė ir New Yorkui. Bet nėra to blogo, kuris neišeitų į gera!! Baltimorė supliuškino New Yorką.

Dar vienas reikšmingas įvykis stovykloje buvo WSAS radijo stotis, kurios programa buvo įvairi: šokių muzika ankstyvą popietę, toliau pletkai, kritikos, naujausios žinios, meilės posmai ir varžybų transliavimas. Panašus dalykas į "sing along" buvo perduodamas diskusinių būrelių metu.

Tai tik žiupsnelis nuotrupų iš pirmosios savaitės stovykloje!

Stovyklautoja

... ir stovyklautojos

VYKDYKIME PROF. DR. PAKŠTO TESTAMENTĄ

Šių metų rugsėjo 11 dieną suėjo treji metai, kaip mirė prof. dr. Kazimieras Pakštas, mokslininkas — geografas, visuomenininkas, ugningas kalbėtojas, naujų ir originalių idėjų sumanytojas ir energingas jų skleidėjas. Jojo veiklos visas dėmesys buvo sutelktas į lietuvių tautos problemas. Jo pagrindinis rūpestis buvo pati lietuvių tauta, jos kultūrinis kilimas ir augimas, jos išvedimas į didžiųjų nacijų tarpą. Ne gyventojų skaičiumi ir ne teritorijos didumu tautos tampančios didžiosiomis, o tik savo aukšta kultūra, savo dvasinėmis vertybėmis. Todėl jis visur ir visados skatindavo, ypatingai jaunimą, siekti mokslo.

Nepriklausomybės metu prof. dr. K. Pakštas ragino "atkreipti tautą veidu į jūrą", Klaipėdą padaryti Lietuvos sostine, sukurti pakankamo dydžio prekybos laivyną. Jūra baudžianti tas tautas, kurios prie jos gyvendamos ja nesinaudojančios. Lietuvą jis troško padaryti energinga jūreiviška tauta. Nuolatos statydavo pavyzdžiu mažą savo skaičiumi norvegų tautą, bet savo aukšta kultūra tapusia didžiąja tauta.

Toliau, išryškindamas Lietuvos geopolitinės padėties pavojingumą, kėlė mintį, kad juo tauta kultūringesnė, tuo mažiau jai pavajų būti pavergtai ar net sunaikintai. Jis labai brangino kiekvieną lietuvį, todėl siūlė vykdyti planingą emigraciją ir skatino sukurti užjūriuose "atsarginę Lietuvą", kur eventualiai būtų įkurtas lietuvybei išlaikyti židinys. Ragino palaikyti artimus ir nuoširdžius ryšius su lietuviška emigracija, kad kuo mažiausias lietuvių emigrantų skaičius nutrupėtų nuo lietuviško kamieno. Jojo dinamišką veiklą labai gražiai charakterizuoja jo mestas šūkis "pasukime Lietuvos laikrodį 100 metų pirmyn!

Minėdami prof. dr. K. Pakšto trejų metų mirties sukaktį "Ateities" puslapiuose, jaučiame pareigą pažymėti, kad mes jo brangų atminimą gerbiame ir kaip Ateitininkų Federacijos Vyriausiojo Vado, kuriuo jis yra buvęs nuo 1930 iki 1940 metų. Į ateitininkus įstojo Kaune 1911 metais ir nuo to laiko jis pasiliko ištikimas ateitininkų idėjoms. Stud. Ateitininkų "Vytauto" Klubas buvo išsirinkęs jį savo garbės nariu. Ir paskutinę savo viešą kalbą jis pasakė ateitininkams kongreso metu įvykusiame bankete, kur tragiškai svarstė išeivijos nutautimo pavojus ir ragino lietuvišką visuomenę išlaikyti savo europietišką galvoseną ir lietuvišką garbę. Tai buvo vos kelios dienos prieš jo mirtį. Ir ši kalba yra tarytum jojo testamentas, kurį mums jauniesiems yra palikęs. Ateitininkų idėjas išpažindami, atskleiskime savo protus ir valią toms mintims, kurias garbingas velionis kėlė ir platino. Labiausiai jį pagerbsime, jei nors dalį jo iškeltų idėjų pasisavinsime.

A. R. Stočkus

Linksmi įžodį davę nauji SAS nariai: k-d: Antanina Čiunkaitė, Augustinas Idzelis — įqodžiui ruošėjas, Birutė Saldukaitė, Dalia Briedytė, Gražina Šimkutė, Remigijus Sužiedėlis — ideologinio pasiruošimo būrelio vadovas, Virginija Kvederaitė, Jūra Strimaitytė, Raimundas Balta.

1963 SAS VASAROS STOVYKLA — LAKE ARIEL, PENNA.

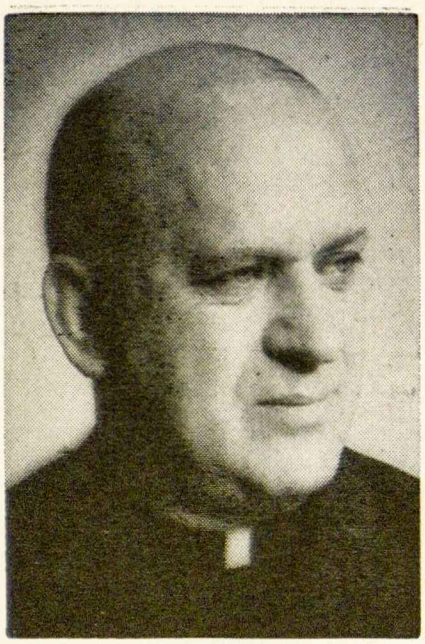

Prel. dr. Juozas Tadarauskas,

Aušros Vartų lietuvių parapijos steigėjas ir klebonas Hamiltone, Ont., yra gimęs Vilniuje 1913 metais, mokęsis Pašilėje, Ukmergėje ir Kaune, baigė Telšių kunigų seminariją ir 1937 m. įšventintas kunigu. Vėliau baigė Vytauto Didžiojo Universiteto Teologijos - Filosofijos fakultetą teologijos licenciato laipsniu. Atvykęs į Kanadą, baigė Otavos universitetą teologijos daktaro laipsniu.

Pastoracinį darbą pradėjo Lietuvoje Ylakių parapijoje vikaru, o vėliau buvo gimnazijų kapelionu Klaipėdoje, Vilniuje ir kitur.

Kanadoje suorganizavo lietuvių parapiją ir pastatė bažnyčią, kleboniją. Visą laiką būdamas aktyvus visuomenininkas, įsijungė į Lietuvių Bendruomenės organizavimą Kanadoje, eidamas įvairias pareigas centre ir apylinkėje. Aktyviai veikė ir tebeveikia remdamas ir darbu, ir pinigais daugelį lietuviškų organizacijų. Ateitininkai labai nuoširdžiai yra pajutę ir jaučia jojo visokią paramą ir globą.

Lietuvoje yra parašęs maldaknygę "Motina Gailestingoji". Kanadoje išleidęs eiliuotą maldaknygę mažiesiems "Eik prie Jėzaus". Švedijoje leido žurnalą "Spinduliai", o Kanadoje yra vienas iš "Tėviškės Žiburių" steigėjų.

Prel. dr. Juozo Tadarausko sumanumas ir pasiaukojimas pastoraciniam darbui bei jo organizaciniai gabumai buvo pastebėti Romoje ir atitinkamai Šv. Tėvo įvertinti, pakeliant jį į prelatus.

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Centro Valdyba, "Ateities" Redakcija ir Administracija džiaugiasi šiuo prelato įvertinimu, sveikina jį ta proga ir linki geros sveikatos, pasisekimo visiems jo sumanymams ir darbams.

SŪKURYS

1963 m.
Spalio mėn.
29 nr.

"SUKŪRIO" PLANAI ATEIČIAI

Susirinko trys ištikimiausi ir rimčiausi "Sukūrio" redakcijos nariai. Tarp jų buvo ir moksle bei atletikoj pasižymėjęs "Sukūrio" vyriausias redaktorius.

Visi rimtai susikaupę svarstė "Sukūrio" garbingą praeitį ir nežinomą ateitį. Oras buvo įelektrintas karštų nuomonių ir diskutavimų. Matėsi, kad visi buvo vienos nuomonės, bet niekas nedrįso šitą garbingą nuomonę išreikšti savo paprastais, nemeniškais žodžiais. Visi netiesioginiu būdu reiškė savo nuomonę, bet niekas nelietė tos tikros temos, to rimčiausio reikalo.

Pagaliau, poetingiausias iš Mūsų pradėjo kliksenti pirštais. Tai atkreipė kitų dėmesį į jį. Kiti nutilo. Tik jis išdidžiu balsu pradėjo deklamuoti rašinį, kurį jis parašė: "Aš gulėjau pievoj tarp karvių ir žiūrėjau į rūką, kuris dengė užmigusį pasaulį. Man buvo gera, taip gera čia gulėti. Pagalvojau sau kad tik šitaip žmogus gali rasti sielos ramybę!" Jis gracingai mostagavo rankomis ir įsisvajojęs žiūrėjo į tolį.

Jo atidžiai klausantis bendradarbis susidėjo rankas ant širdies ir pranašo balsu tarė: "Tu esi genijus. Kodėl taip nerašai į "Sukūrį"?"

Tada mūsų poetas iškėlė savo rankas ir vienu žodžiu pasakė tą, ką kiti tiek ilgai nedrįso pasakyti: " "Sukūrį" reikia likviduoti!"

Minutę visi tylėjo. Paskiau pasipylė įvairūs pasiteisinimai ir pasipriešinimai. Kitaip sakant, atsirado chaosas.

Mūsų tiriąs pranešėjas galėjo tik kelias idėjas pagauti šitame bendrame sumišime.

Vienas balsas rėkė: "Aš sutinku! Sutinku! Tu nežinai, kad aš 100% sutinku! Aš esu individualistas. Man nereikia šito veikimo, man nepatinka visuomenė!"

"Taip, taip! Jei nereiktų veikti, aš galėčiau stebėti futbolo rungtynes televizijoj. Galėčiau klausytis plokštelių.

Trečias balsas pritarė: "Prieš priklausydamas prie "Sukūrio", aš visai neturėjau rūpesčių ir pareigų. O dabar aš drebu, nes esu vyriausias redaktorius, o nieko nesuprantu. Kodėl jie neišrinko vyresnių šitą darbą dirbti?"

"Mūsų poetingo bendradarbio vieta nėra menkas "Sukūrys", bet Greenwich Village. Aš manau, kad mes visi ten priklausom! Tegu "Sukūrys" eina sau!"

Visiems patiko šitie radikalūs nutarimai, ir visi pradėjo kliksenti pirštais.

Posėdis baigėsi taip, kaip prasidėjo. Tik sunki problema jau buvo išspręsta. Visi lengviau kvėpavo.

Kaip Jūs, mielas skaitytojau, matot, "Sukūrys" nebuvo likviduotas. Tas klausimas nė nebuvo iškeltas vyresnių redaktorių tarpe. Mat, "Sukūrio" redaktoriai truputį per daug išgėrė Ginger Ale ir pradėjo niekus kalbėti.

Mirga Pakalniškytė

"GOING STEADY"

ROMAS SAKADOLSKIS

Viena iš didžiausių jaunimo problemų yra vienos lyties draugystė su kita. Yra faktas, kad daug kas teigia, kad "going steady" yra kenksmingas jaunimui. Mano manymu šis klausimas gali būti išspręstas tik pačio asmens su ar be tėvų pagalbos.

St. Rita berniukų gimnazijoje įvyko trečios klasės mokinių metinės rekolekcijos. Father Murphy O.S.A., per savo pamokslus štai ką teigia apie "going steady":

"Paaugęs jaunuolis pradeda nutolsti nuo tėvų. Jis nori būti laisvas ir savarankiškas. Šis atitolimas vyksta ypatingai nuo motinos. Tad, jis nori nuo jos **pabėgti,** turėdamas mažiau kontakto su ja. Bet tuo pačiu metu jis randa reikalo jos buvimui. Lengviausia išeitis jam tuo metu yra susirasti kitą žmogų, būtent mergaitę. Jam ta mergaitė atstoja, bet jis taip galvoja, motiną".

Father Murphy tesė toliau:

"Tas Anakletas, kuris bėga nuo savo motinos, randa Domitillą, kuri jam lyg atstoja ją. Domitilla, pametus savo lėles, susiranda Anakletą, sau vaiką. Trumpam laikui viskas puikiai sekasi. Bet praėjus kiek laiko, vienam nusibosta kitas, ir tas savo partnerį pameta. Pamestasis jaučiasi blogai, negali miegoti, valgyti, nei mokytis. Ta situacija trunka tol, kol susiranda kitą arba pamiršta pirmą.

Tad, jei nenorite būti 'mamos vaikas', ir nenorite žaisti su lėlėm, aš nežinau, kodėl norite eiti 'steady' ".

* * *

Reikia sutikti su Father Murphy, kad jaunuolis nori atsiskirti nuo tėvų, ypatingai nuo motinos. Bet reikia taip pat pripažinti, kad psichologiškai, tai yra labai geras ženklas. Jis darosi savarankiškesnis, pradeda gyventi savo gyvenimą. Teisingai, jis randa motinos buvimo reikalą, bet ne kaipo motinos, bet žmogaus, su kuriuo jis gali bendrauti laisviau. Su motina, jis paprastai to negali padaryti, nes ji su juo gyvena visą laiką ir jį perdaug gerai pažįsta. Tad jis ieško mergaitės — ne kad atstotų motiną, bet kad ją pakeistų į draugę. Teisingai, jis jaučia paramstį ar saugumą, bet ar tą nejaučia kiekvienas žmogus susiradęs gerą draugą, savo lyties, arba kitos, kaip vyras ir žmona? Ar galima teigti, kad vyras apsivedęs žmoną, ją laiko savo motina, o ji savo vyrą kaip savo sūnų? Gal iš dalies tas ir yra kaikada, bet ta giminystė nėra tuo pagrįsta. Teisingai, jaunuolis nėra tiek subrendęs, kad jis galėtų pažinti tikrą meilę savo mergaitei, bet draugystė gali būti, nors ir nepilna.

Nejaugi Father Murphy nori pasakyti, kad jaunuolių motinos tiek mažai myli savo vaiką, kad šis turi ją apleisti ir rasti sau kitą.!

* * *

Mergaitė maža būdama tikrai vaizduoja mamą, tai yra jos prigimtis. Bet, jeigu ta pati mergaitė, paūgėjus į jaunuolę žiūri į berniuką ir sprendžia ar jis bus gera lėlė ar ne, ta mergaitė dar nėa suaugus į jaunuolę. Ji **taip pat** ieško berniuko kaip savo amžiaus draugo, kuris su ja ir ji su juo gali įdomiai ir padedančiai bendrauti. Berniukas jai nėra daiktas, bet asmuo. Daug jo problemų yra panašios į jos, ir jie vienas kitam padeda.

Reikia sutikti, kad gali iškilti problemų: poros draugystės kelias. Jei jie keliaus į normalę asociaciją, reikalas pasidaro kietesnis. Bet kodėl jie turi būtinai krypti į tą blogąją pusę? Jie turėtų jau būti tiek subrendę per išauklėjimą, kad gali patys pasirinkti savo draugus ir drauges! Jei jie bus reikiamai išauklėti, tos problemos nebus.

Gaila, yra tokių tėvų, kurie nesupranta pareigų savo vaikams šioj srityj. Bet jeigu tėvai turi normalų sūnų ar dukrą, aš nežinau, kodėl jie turi būti neleidžiami turėti artimesnį bendravimą su kita ar kitu.

Vaikams **uždraudimas** bendrauti su kitais, gali išeiti į katastrofišką situaciją. Jie, nepažinodami jiems priešingų lyčių, gali įpulti į bėdą per pirmą bendravimą.

* * *

Baigdamas noriu pareikšti, kad aš nekalbu už visą jaunimą, bet žinau. kad bus daug tokių, kurie su manim sutiks. Aš taip pat nenoriu patarti visiems "going steady". Asmeniškai, aš galvoju, kad šis santykis yra jau nuvalkiotas, ir žodis, praradęs savo gražumą. Jaunuolis ir jaunuolė susitinka, ir, po savaitės laiko, jie jau artimiausiai. draugauja. Šitas draugavimas yra dažniausiai nesveikas. Aš tik noriu pareikšti, kad "going steady" nėra jau toks blogas ir kenksmingas reikalas.

Jei kas nori ką pridėti prie šio rašinio, lauksiu laiško. Jei kas galvoja, kad aš esu klaidingas, prašau atsiųsti savo nuomonę. Dar labiau lauksiu!

Paimta iš "Švyturio"

"Sūkurio" redaktorius nesupranta, kodėl šitas numeris nepasisekė.

MOKINIO VARGAI IR JUOKAI

— Dalia, Da-ly-te, kelkis, kel-kis, jau laikas!!

Tyla. Nieko nesigirdi, nė jokio judėjimo nesimato. Praeina kiek laiko, ir sučirškia laikrodis. Trišššš, trišššš-kia ir tebetriškia. Sugniaužta ranka išslysta iš smagios paklodės ir jieško triukšmingo nusikaltėlio. Tyla. Nebesigirdi. Ranka grįžta į savo vietelę, o galva ritasi į kitą pusę. Primerkta raudona akis kritiškai pažvelgia į laikrodį ir jo rankas. Pasigirsta kankinio balsas:

— Oi, jau laikas. Eik tu kitur! Apsisuk, kad nematyčiau!

Diena prasidėjo. Vargas neišvengiamas. Žiaurus pasaulis. Reik į šeštadieninę mokyklą ruoštis...

Sunki koja žengia viena po kitos. Net batas sugirgžda. Bet tai ne naujas dalykas. Viso kūno laikysena rodo į vargšą nuskriaustą šeštadienio mokinį. Bet kai žingsnis artėja prie tos vietelės — ir ausys išgirsta mokinių nuoširdų juoką, džiaugsmas jį apima, ir sparčiau žengia. Prieinant prie pačių durų matyti vaikų masė tebesigrūdant ir girdisi jaunuolių linksmi balsai. Atrodo tik atėjęs ir prisikabina pasisveikinę draugai ir šaukia, lyg būtum apkurtęs. Staiga skambutis suskamba, ir masės skirstosi į klases.

Klasėje atsiradus, tie patys veidai šypsosi ir liežuviais makaluoja, bet ne pereitų metų atmosfera. Pasirinkus tinkamą vietelę, geriausia gale, pasidedi daiktelius ir išmauni iš klasės gastroliuodamas per klases, kol pasigirsta tavo klasės auklėtojos balsas paliktam kambary.

— Atskirt suolus. Kas čia darosi?

Tai išgirdus bėgte bėgi į klasę ir atsisėdi; didelėm akim žiūri į mokytoją. Apžvelgi ir tyli.

— Sveikinu susirinkusius po atostogų į aukštesniąją mokyklą...

— Kitą savaitę paruošk...

Pasigirsta balseliai. Viens į kitą pažiūri ir piktai šypsosi. Išganymo skambutis suskamba. Mokiniai visi pakyla ir išlaksto iš klasių. Audra pakyla, draugai vėl sueina.

— Žmogau, aš tau sakiau, kad negaliu.

— Ei, Violeta palauk...

— Bet kodėlgi, ne amžiais užtruks.

— Ar girdėjai, ką ji padarė?

— Ne, ką?

— Ar tu tą padarei?

— Kas aš?

— Ir ji sakė — kad taip buvo, žodį davė.

— Ha, aš buvau ir...

Bėga, šoka iš džiaugsmo, verkia iš juoko, rėkia vienas kitam, kol subirzgia skambutis ir išskirsto į klases.

— Ei dabar turėsim tą įdomų žmogų. Ką reiks jam šioj pamokoj padaryti.

— Nežinau, rodos, lyg viską pernai padarėm.

— Turi būti kas nors!!

Įeina žmogelis dairydamasis, apsižiūri stebėdamas visus ir atsisėda prie stalo.

—Sėskite. Šiais metais bus vykdoma nauja sistema. Nebebus, kaip buvo pirmiau...

Trečia pamoka prasidėjo. Klasėje atsiranda išdykėlis, kuris mėgsta išdykauti.

— Pastovėsim, — taria mokytojas.

Vaikas atsistoja labai nerimtai ir gauna pastabą.

— Jei taip toliau bus, be tėvo negrįši į mokyklą.

Vėliau mokytojas, paaiškinęs dėstomąjį dalyką, paklausia:

— Ar aišku kaip dieną ar kaip naktį?

— Lyg juoda naktis, — atsako keli balseliai.

Ketvirta pamoka. Klasė šnibžda. Mokytojas pradeda.

— Mano pamokoje negalima galvą paremti ant rankų, negalima kalbėtis, kai aš kalbu, negalima rankom žaisti, negalima žiovauti, negalima su manim ginčytis. Tik galima sėdėti ir klausytis.

Paskutinė pamoka, nerimas įsisėdo klasėje. Mokytojas labai nuolaidus:

— Jei nenori klausytis, neklausyk, tik kitam netrukdyk.

Klasė laikosi ramiai. Vienas kitas vis žiūri į laikrodį. Pažiūri ir vėl. Palaukia truputį. Pažvelgia į laikrodį. Šį sykį prisuka. Galvoja, gal neprisuktas. Po kiek laiko mokinys nebeištveria — prikiša laikrodį prie ausies — paklausyti, ar eina.

Laikas taip pamažu eina. Suskamba paskutinis skambutis. Mokykla atgyja. Išsituština per tris minutes. Mokykla pasidaro kitokia — liūdna. Negirdėti juoko, žingsnių, mokytojo balso. Retas kuris ilgiau pasilieka. Daug stovi lauke ir šnekučiuojasi. Dar praeina kiek laiko, ir tų nebėra. Vieta pasidaro tuščia, tyli, rami.

Jūratė Barzdukaitė

Kur paslėpei "Sūkurį"?

SENELIS AUTOBUSE

Aš įlipau į autobusą ir užmokėjau konduktoriui pinigus. Ėjau sėstis. Po kiek laiko pastebėjau tokį sukumpusį senelį besėdintį ir beskaitantį Chicago - American sporto naujienas. Jis man atrodė kaip tipiškas amerikonas. Aš nežinau, kodėl, ar kad jis skaitė apie sportą, ar kad jo kepurė buvo nusmukusi ant akinių. Aš iš viso nežinau, kodėl man tas senelis taip krito į akis. Gal kokia nors elektros srovė atkeliavo iš jo į mano protą (kaip Jūs matote, aš dar nestudijavau fizikos), ar čia koks nors psichinis faktorius įsimaišė, bet man tas senelis sukėlė šiurpą.

Jis buvo paprastas žmogus. Jo ilganosis siekė jo atsikišušias, plačias lūpas. Jo smakras, kuris taip pat buvo atsikišęs, buvo atremtas į krūtinę. Senis skaitė labai įsigilinęs. Giliai susimąstęs, jis pakrapštė ausį. Jis dažnai kosėjo plonu, drebančiu balsu. Man jo balsas irgi sukėlė šiurpą. Aš mėginau nekreipti dėmesio į jį. Neramiai žvalgaus pro langą į tamsią gatvę. Bet jis lyg koks magnetas traukte traukė mano akis į save.

Dabar jis skaitė juokų puslapį. Kartas nuo karto šypsojos. Man drebulys perėjo per nugarą.

Staiga jis nusiėmė akinius ir įsidėjo į truputį atplyšusią švarko kišenę. Sulankstė laikraštį ir kosėdamas nuėjo prie durų.

Jis išlipo, o aš palikau bežiopsanti. Kitaip sakant, elektros srovė nutrūko.

Mirga Pakalniškytė

MUMS RAŠO

Mieli redaktoriai,

Jūsų pirmam SŪKURYJE buvo rašyta: "... kiekvienam darbas nusibosta. Taip ir senoji SŪKURIO redakcija pavargo, o gal norėjo ir kitiems leisti redaktoriais pabūti. Gal ir taip." Atrodo, kad sekantis sakinys turėtų būti: Ir ta senoji redakcija, su pabaltėjusiais plaukais ir senatvės lazdutėm kekvieną saulėtą dieną eina pasivaikščioti Čikagos Marquette Parke, pasišnekučiuoti su savo laikotarpio draugeliais ir pasišildyti savo girgždančius kaulus šilumoje.

Oi, jaunieji draugai, mes ne taip pasenę, ne taip pavargę — tik pradėjom eiti naujais ir kitoniškais keliais. Mes dabar studentai, ir mūsų ateitininkų šeima dalina mums to lygio darbus. SŪKURYS yra jūsų, moksleivių, tyrinėjimo žemė. Joje rasit savo paslėptus gabumus, praplėskit savo pasaulėžiūrą, įsigykit entuziazmo šiam darbui ir jį perteikit skaitytojams.

Jūs esate SŪKURYS, kaip ir mes buvom, ir dar tie prieš mus. Išlaikykit SŪKURIO dvasią ir kilkit į ateities padanges!

Jūsų Kristuje,

ZITA ACALINAITĖ
Būvusi SŪKURIO redaktorė

Nuoširdžiai dėkoju buvusiai SŪKURIO redaktorei Zitai Acalinaitei, kad netik perskaitė mūsų pirmuosius žodžius, bet dar surado laiko ir mums parašyti. Ačiū labai. Atleiskit, kad aš gal netiksliai išsireiškiau. Jums gal iš viso yra sunku įsivaizduot, kaip man buvo sunku parašyt. Juk tai iš viso pirmą kartą mėginau nuo naujos neprityrusios redakcijos parašyt. Prisipažinsiu, kad kai savo žodžius pamačiau SŪKURY, kai atėjo ATEITIS į mūsų namus, tik tada prisiminiau, kad būtinai reikėjo padėkoti buvusiai redakcijai. Todėl prašau atleisti ir kartu priimti nuoširdžią padėką. Tiktai dabar mes visi suprantame, kiek daug rūpesčių turėjote ir Jūs, kai rūpinotės SŪKURIU. Labai prašome mums padėti ir patarti, kaip čia daugiau bendradarbių gauti. Mes labai norėtume, kad SŪKURYS būtų toks, kokį norėtų netik skaityti visi moksleiviai ateitininkai, bet kuriam norėtų ir parašyti. Dar kartą labai ačiū visiems buvusiems SŪKURIO redaktoriams ir kuo geriausio pasisekimo visuose darbuose.

SŪKURIO redakcijos vardu
LEONAS VALAITIS

Labai pageidaujame ir teigiamų ir neigiamų pastabų apie "SUKŪRĮ" Jas prašome siųsti:

"SUKŪRYS"
6641 So. Maplewood Ave.,
Chicago, Ill.
60629

REDAKCIJA:

Vyr. Redaktorius
Leonas Valaitis
6641 S. Maplewood
Chicago, Ill.
60629

Mirga Pakalniškytė
Nijolė Diminskaitė
Jurgis Bradūnas

KOLEKTYVAS:

Jūratė Barzdukaitė
Vytautas Narutis
Romas Sakadolskis

ALp(LKA)1786
1963, Nr.8

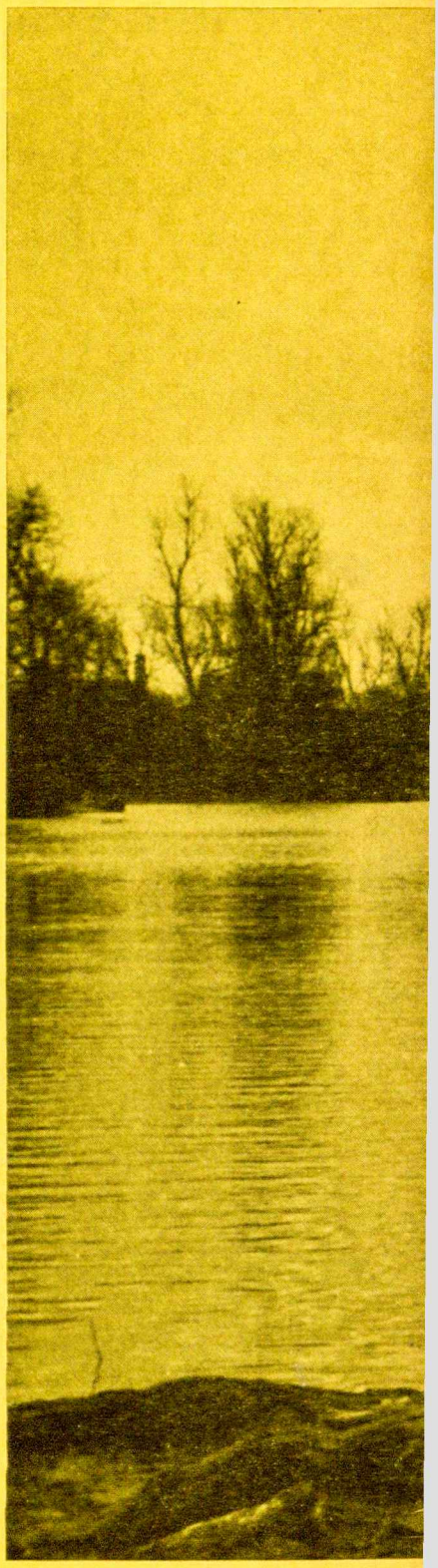

90.725.57